Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

1921 оной ... 21-нээ гарана | № 30 (14141) | 1976 оной февралиин 6, пятница | Сэн 2 мүнгэн.

РЕСПУБЛИКЫН БАРИЛГЫН, ПРОЕКТНЭ ОРГАНИЗАЦИНУУДАЙ, БАРИЛГЫН ИНДУСТРИИН ПРЕДПРИЯТИНУУДАЙ БОЛОН БАРИЛГЫН МАТЕРИАЛНУУДАЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ 1976 ОНОЙ

СОЦИАЛИС УЯЛГАНУУД

...еспубликын бүхы ажалшадтал адли ...гын хүдэлмэрилэгшэд, КПСС-эй ...V съездын шиидхэбэринүүдые бэе... ...рхэ, юһэдэхи табан жэлдэ подрядна ... проектнэ организацинуудай бэхи... барилгын индустриин үйлэдбэ... бааза хүгжөөлгэ туйлаа, мүн ... үндэһэлэн үнэн шударгы ажа... ...лаар барилга-хабсаралгын хүдэл... ...н хэмжээнэй ургалта хангаһан ...

...кэ юһэдэхи табан жэлэй туршада ...иард 300 миллион түхэриг сэн... ...ол фонднууд ашаглалгада оруулаг... ...эхэ гү, али наймадахи табан жэ... ...ээ 50 процентээр дээшэ. 1,5 мил... түхэригэй капитальна һомололго ...агдаа. Энэмнай урдахи табан жэ... ...дэ орходоо 40 процентээр ехэ. Энэ ... республика доторнай 30 гаран ...ленни предприятн, цех баригдаа. ...ион 400 мянган дүрбэлжэн метр ...н талмай ашаглалгада тушаагдаа, ...льно-культурна болон ажаһуудалай ...нүүдэй барилга үргэнөөр ябуу... ...ан байна.

... жэлэй түгэсхэхы жэлдэ 240 ...һаа үлүү дүрбэлжэн метр байра, ... хүүгэдэй һургуулинууд, 750 һуу... һургуулиин наһа хүсөөгүй хүүгэ... ...хи зурганууд, хэдэн промышлен... ...он хүдөө ажахын объектнүүд ба... Галуута-Нуурай ГРЭС-эй барил... ...жэлүүлэгдээ, Байгал-Амарай тү... ...ай магистраль баригдажа эхилээ.

...эй хамта, хэһэн юумээ шүүм... ...ер сэгнэхэ зуураа, бүхыдөө энэ ...да олон дутагдалнууд, шиидхэг... асуудалнууд үшөөл байнаар, мүн ...ын ябаса түргэдхэхын, материал, ... зөөри болон ажалай нөөсэнүүдые ... гурим шангаар сахихын, гүрэ... түсэбэй журам бэхижүүлхын ту... байгаа арга боломжонууд хүсэд ...дэнэгүй гэжэ республикын ба... хүдэлмэрилэгшэд эли тодоор ... байна. Эдэ шалтагаануудһаа ... гол фонднуудые ашаглалгада ... капитальна һомололго ашагла... ...алан бүтээсэ дээшэдүүлхэ талаар ... жэлэй болон 1975 оной түсэбтэ ...нуу дүүргэгдээгүй байшоо. ...тоото байрын гэрнүүд ашаглалгада ...агдаагүй. Хэдэ хэдэн барилгын ор... ...уудта үрэгүй гаргашалга ехээр ...

... XXV съездэ зорюулжа, ... ЦК-гай гаргаһан «СССР-эй ара... ...ые 1976—1980 онуудта хүг... гол шэглэлнүүдэй» проектые зүб... ...эдээ, партиин Центральна Ко... ...й декабриин Пленум дээрэ КПСС... ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр ... Брежневэй хэлэһэн үгэ соохи гол ... заабаринуудые халуунаар дэм... ...һайшаажа байхадаа, республикын ...ын хүдэлмэрилэгшэд барилгын ...үрые дээшэлүүлхэ, бүхы ажалайн... ...нар һайжаруулха дүүрэн зориг ...тэй.

...дахи табан жэлэй түрүүшын жэ... ...дай ажахын түсэб амжалтатай... ...үргэхын түлөө КПСС-эй ЦК-гай, ... Министрнүүдэй Соведэй, ...С-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай соносхо... ...союзна социалис мүрысөөндэ ...юд, барилгын ба проектнэ органи... ...уудай, барилгын индустриин пред... ...нуудай болон барилгын материал... промышленностиин хүдэлмэри... ...женерно-техническэ хүдэлмэри... болон албан хаагшад 1976 ... — КПСС-эй XXV съез... ...болохо түүхэтэ жэлдэ иимэ социа... ...уянуудые абана:

...илга-хабсаралгын хүдэлмэриин ... декабриин 29 болотор дүүргэхэ.

... шухала барилгануудые ашаглал... оруулалгые хангаха:

...-Нуурай ГРЭС-эй түрүүшын ...лок — июльдэ, хоёрдохи энерго... — сентябрьда;

... жэлдээ 3 миллион тонно нүүрһэ ... Холбоолжоной шулуу нүүрһэнэй ...йе — декабрьда;

— 24 мянган гахайн байха Прибайкалай ... комплекс — октябрьда;

— 24 мянган гахайн байха Хяагтын... ... комплекс — майда;

— 1 миллион шубуунай Загарайн ... фабрика — декабрьда;

— «Бурятцелинстрой» трестын гол ...н түрүүшын ээлжээе — декабрьда;

— «Котокель» гэжэ амаралтын гэр— ...

— 300 хүнэй түмэр харгын больни... ...мплекс — ноябрьда;

— Улаан-Үдын городской больницын ...екс — июньдэ;

— һургуулинуудые — августын 20 болотор;

— Улаан-Үдэ хотодо байрын гэрнүүдые — таһалгаряагүй барилгын баталагдаһан графигай ёһоор;

— малай байрануудые — октябриин 15 болотор;

Табан үдэрэй даабари дүрбэн үдэр соо дүүргэхын түлөө социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, «Хүн бүхэнэй хүдэлмэриин эрхим шанарһаа коллективэй ажалай дээдэ зэргын ашаг үрэдэ хүрэтэр» гэһэн уряатай хүдэлөөндэ оролсохобди.

Аша үрэтэй материалнуудые, конструкцинуудые нэбтэрүүлһэнэй, барилгын хүтэлбэри ба ажалай эмхидхэл, барилгын инженернэ бэлэдхэл һайжаруулһанай, үйлэдбэриин — технологическа хангалга нарижуулһанай, мүн оньһожоруулгын болон хабсаралгын хэмжээс дээшэлүүлһэнэй ашаар ажалай бүтээсэ түсэбтэ даабариһаа 0,5 процентээр дээшэнь болгохо:

— 1976 ондо гүйсэд хабсарагдамал барилгын хэмжээе Буряадай барилгын управленидэ — 65 процентдэ, «Бурятцелинстрой» трестдэ — 42 процентдэ хүргэхэ;

— 1976 ондо гараар хэгдэдэг ажалай хэмжээе газар малтаха хүдэлмэри дээрэ 6 процентээр, бетонно, штукатурна болон шэрдэлгын хүдэлмэридэ — 5 процентээр бага болгохо;

— штукатурна хүдэлмэрие комплексно аргаар оньһожоруулгын хэмжээе 20 процент хүрэтэр дээшэлүүлхэ;

Барилгын ашаг үрэ, шанар дээшэлүүлхэ, болзор түргэдхэхэ, материал, хүдэлмэриин хүсэ, механизм болон автотранспорт зүбөөр хэрэглэхэ, арьбалха гурим шангадхаха, бүхы экономическа ажал нарижуулан һайжаруулха. Энээнэй ашаар барилга-хабсаралгын хүдэлмэриин өөрынь түсэбтэ үнэ сэн 300 мянган түхэригөөр хямдаруулха.

Барилгын материалнууд, конструкцинуудай, мүн барилга-хабсаралгын ажалай шанар һайжаруулһанай үндэһөөр «эрхим», «һайн» гэһэн сэгнэлтэтэйгээр ашаглалгада тушаагдадаг гэр байрын болон социально-культурна барилгануудай тоое туйлагдаһан хэмжээнһээ 10 процентээр олон болгохо.

Грязнухинска ханын материалнуудай заводые, Улаан-Үдын гэр барилгын комбинадые проектээр хараалагдаһан хүсэндэнь хүргэлгые түргэдхэхэ, мүн хүдэлжэ байһан предприятинуудта үйлэдбэриин талмай болон түхеэрэлгэ аша үрэ бүри ехэтэйгээр хэрэглэхэ. Тиигэжэ хирпичэ гаргалга 30 процентээр, хабсарагдамал түмэр-бетон 20 процентээр ехэ болгохо.

Үйлэдбэриин нөөсэ гүйсэд хэрэглэхын, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхын, барилгын өөрынь үнэ сэн хямдаруулхын ба болзорынь түргэдхэхын тула Н. Злобинай аргаар ажалладаг гол мэргэжэлтэдэй бригадануудай тоое тэдэнэй ниитэ тоогой 30 процентдэ хүргэхэ.

Даалгагдаһан хэрэгэй түлөө кадрнуудай харюусалга, эрилтэ болон журам эрид шууд дээшэлүүлхэ, мүн тэдэнние бэлэдхэхэ хэрэг һайжаруулха. Жэлэй туршада 4100 хүниие шэнэ мэргэжэлдэ һургаха, 6500 хүнэй мэргэжэл дээшэлүүлхэ.

Проектно-сметнэ документациин шанар һайжаруулха, проект табилгын болзор түргэдхэхэ, хабсаралгын, гүйсэд хабсаралгын хэмжээнэй саашанхи ургалта хангаха, барилганудай сметнэ үнэ сэн ба материал гаргашалгые хямдаруулха.

Транспортын, ниитын эдеэ хоолой болон ажалшадай ажаһуудал хангалгын предприятинуудай, соёл культурын эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдтэ, совет ба ажахын захиргаануудта, манай ажалай онсо илгаае харандаа абажа, барилгашадта ажалай зохихо һайн эрхэ байдал байгуулхын, тэдэнние соёлой-ажаһуудалай талаар хангалга һайжаруулхын түлөө эрид шууд хэмжээ абаха бээз гэжэ бидэ, республиканска зүблөөндэ хабаадагшад, хандаианабди.

Барилгын ба проектнэ организацинуудай, барилгын индустриин предприятинуудай, барилгын материалнуудай пропромышленностиин хүдэлмэрилэгшэд туйлаһан дүй дүршэлөө хэрэглэжэ, КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй солотойгоор угтаха, арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ абтаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхэ дүүрэн хүсэл зоригтой.

(Барилгын хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөн дээрэ абтаба).

XXV КПСС-эй СЪЕЗДЫЕ УГТУУЛАН

ХЭЗЭЭ ХЭЗЭЭНЭЙХИҺЭЭ ҺАЙНААР...

Үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ, ажалай шанар һайжаруулха, 1976 оной арадай ажахын түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө бүхэсоюзна социалис мүрысөөн тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоолые һаяхан зүбшэн хэлсэхэдээ, манай тракторна 2-дохи бригадын механизаторнууд арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй хабарай тарилгада саг болзортонь, һайнаар бэлдэхэ, үндэр баян ургасын түлөө эртэнһээ тэмсэхэ гэжэ шиидээ.

Мүнөө техникэ заһабарилга түлэг дундаа. Гэнжэтэ найман тракторайнгаа долооень заһабарилжа бэлэн болгообди. Нэгэ трактортамнай запасной хэрэгсэл дуталдаад байна. Һаядаа бии болоходонь 3 үдэрэй туршада заһабарилжа гаргахабди. Мүн резинэ мөөртэй тракторнуудаймнай нэгэнинь лэ заһабарилагдаха үлөө. Энэшье һаядаа бэлэн болохонь. «Т-16» түхэлэй хоёр трактор заһабарилагдажа байнхай.

Бригададаа механизаторнуудаар үсөөншье һаа, бусад техникээ заһабарилха саг оложо, тракторай 8 сеялкынгаа долооень, гурбан лущильнигай хоёрыень заһабарилжа үрдеэбди. Борнойнуудые хуу бэлэн болгообди.

Гансал тракторай плугуудые заһабарилга зарим тэды удааржа байна. Долоон плугай оройдоол хоёрыень бэлэн болгонхойбди.

Ушарынь юуб гэхэдэ, элэһэн, эбдэрһэн юумыень һэлгэхэ аргагүйдэнэбди. Запасной детальһ, часть тон хомор, хуушаниниень һэльбээд, бага заһаад табихада, пайдал багатайшаг aаб даа. Сэхыень хэлэхэдэ, хүдөө ажахын машинануудай нилээд олон хэрэгсэл дуталдажа, заһабарилгын хүдэлмэрие һаатуулна. Хэрбээ, элэһэн, эбдэрһэн зүйлнүүдыень һэлгэхэ запасной частиин байгаа һаа, бидэнэр тарилгынгаа бүхы техникые февралиин 15 болотор заһабарилжа дүүргэжэрхихэ аргатай байгаабди.

Манай механизаторнууд 1976—1980 онуудта арадай ажахые хүгжөөхэ гол шэглэлнүүд тухай КПСС-эй ЦК-гай проектые зүбшэн хэлсээд 1976 оной арадай ажахын түсэб амжалтатайгаар бэелүүлхэ Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсожо, хабарай тарилгада эрхимээр бэлдэхэ, тарилгаяа хаһа саг соонь эхилжэ, агротехническэ эрхим болзорто, һайн шанартайгаар үнгэргэхэ, энэ жэлэй баян ургасын үндэһэ табиха гэжэ шиидээд ажаллажа байна.

С. ШОЙДОПОВ,
Захааминай аймагай Хамниин совхозой Хуртагын отделениие эрхилэгшэ.

ТОБШОХОНООР

✦ ХОРИИН леспромхозой Зүүн-Хуурайн пунктын коллектив үнгэрһэн жэлэй декабрь һарын социалис мүрысөөндэ илажа, «Забайкаллес» нэгэдэлэй, профсоюзай обкомой дамжуулгын Улаан туг нэгэдэхи мүнгэн шантайгаар абаһан юм. Энэ пунктын коллектив байгша оной январь һарада модо бэлэдхэхэ даабаряа үлүүлэн дүүргэжэ, амжалтаа улам арьбадхаба.

✦ ШУЛУУТАЙН леспромхозой Кокэтэйн пунктын коллектив үнгэрһэн жэлдэ модо бэлэдхэхэ даабаряа үлүүлэн дүүргэһэн байна. Тус коллектив арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабари болзорһоонь урид дүүргэхээр социалис уялга абанхай. Январиин даабари үлүүлэн дүүргэгдэнхэй.

✦ «ЗАБАЙКАЛЛЕС» нэгэдэлэй «эрхим бригада» гэһэн нэрэ соло Баргажанай леспромхозой В. И. Тэрмозовой, Шулуутайн леспромхозой Н. М. Хусаиновай, Хурамхаанай леспромхозой В. С. Щукинай бригадын коллективүүдтэ олгогдобо. Бүхы дээрээ 24 бригада, автомашинын экипажуудай коллективүүдтэ энэ хүндэтэ нэрэ соло олгогдожо, Хүндэлэлэй дипломууд барюулагдаһан байна.

И. ФОМИН,
«Забайкаллес» нэгэдэлэй салин хүлһэнэй таһагай хүдэлмэрилэгшэ.

Хүн сагаан хонидые адуулха, сагаан эдеэ, һүн далай билтаруулха, булад хүлэгүүдэй жолоо барижа бачи талаар таряа хуряаха, газар хахалха, үрэ жэмэстэ саад ургуулха, юрэдөө, эхэнэрнүүдэй уран нугархай, ажалша бэрхэ гараар хэгдэхэгүй ажал гэжэ үгы ха юм.

Энэ зураг дээрэ Хэжэнгын аймагай олон тоото ажалай түрүүшүүл — эхэнэрнүүдэй гурбан түлөөлэгшэдые харанат. (Зүүн гарһаа) Загаһатын совхозой залуу хонишон Цырен-Ханда Дамшаева. Энэ басаган дүрбэн жэлэй саана арбадахи класс дүүргээд, өөрынгөө эхэ, суута хонишон Лума Дамшаеватай хүдэлжэ эхилээ. Эдэнэр жэл бүри зуун эхэ хонин бүриһөө 100 гаран хурьга абадаг, нооһо ехээр хайшалдаг. Дундахинь—Худанай совхозой үнинэй механизатор Цырен-Дыжит Жамсаранова. Энэмнай хори гаран жэлдэ гусеничнэ тракторта хүдэлжэ, газар хахалхадаа, бусадшье ажал хэхэдээ жэлһээ жэлдэ шалгардаг.

Гурбадахинь — баһал энэ совхозой ажалша бэрхэ, үнинэй малшан Дыжид Дашиева. Тэрэ олон жэлдэ һаалишанаар хүдэлөөд, мүнөө һүүлэй табан жэлдэ Улаахаа-Аралай фермэдэ нарай туталнуудые харууһалхадаа, нэгэшье түл гарзалуулаагүй, шэгнүүрыень ехээр нэмээдэг.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фототекст.

МҮРЫСӨӨНЭЙ АША ҮРЭ

Улаан-Үдын аймагай «Искра» колхозой гэшүүд партиин XXV съездые ажалай бэлэгээр угтахын түлөө социалис мүрысөөндэ оролсонхой. Эндэхи колхознигууд юһэдэхи табан жэлые һайн үрэ дүнгүүдтэйгээр дүүргэсэ. Хүдөө ажахын продукци гүрэндэ худалдаха табан жэлэйнгээ түсэб сүм дүүргээд, түсэбһөө гадуур ехэ хэмжээнэй һү, хартаабха болон бусад зүйлнүүдые худалдаа.

Ажахын жэл һайнаар үнгэргэһэнэйнь гэршэ — тус колхоз 1 миллион 630 мянган түхэригэй олзо оруулаа, үйлэдбэриин бүхы һалбари аша үрэтэй болонхой. Дунда зэргээр жэл бүри аша үрынь хэмжээн 13 процент болоно. Социалис мүрысөө һайнаар эмхидхэһэнэй ашаар энэ колхоз иимэ үрэ дүн туйлаа.

Манай корр.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР Б. Б. ЮМСУНОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэһөөр 60 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, республикын ажахын органуудта удаан саг соо эдэбхитэйгээр ажаллаһанайнь түлөө Бэшүүрэй аймагай Бэшүүрэй совхозой директор Балдан Будатарович **Юмсуновые** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1976 оной январиин 4.

ХОТО, ҮДЭӨГЭЙ ... НҮҮДЭЛ ВЫСТАВКЭ

«Буряад орон» гэһэн уран зурагуудай нүүдэл выставкэ Хойто-Байгалай аймагай һууриин тосхонуудаар «аяншалһанаа» бусаба. Тус выставкые республикын уран зурагай музейн хүдэлмэрилэгшэд эмхидхэһэн байгаа.

Музейн эмхидхэһэн энэ выставкые Байгал-Амарай түмэр замай барилгашад, аймагай түб Нижнеангарскын ажалшад, ангуушад болон орошод, загаһашад, геологууд һонирхон хараба. Музейн научна хүдэлмэрилэгшэ С. Ж. Гончикова Буряадай автономито республикада уран зурагай искусствын хүгжэлтэ тухай эндэхи ажалшадтай хөөрэлдөө хэбэ.

Уран зурааша Анатолий Антипин, Геннадий Палабордин гэгшэд нүүдэл выставкэтэй аяншалжа, БАМ-ай барилгашадай ажал хэрэгтэй танилсаа. Тэдэнэр хэдэн эскизүүдые хэһэн, саашанхи ажалайнгаа түсэб тухай уулзагшадтаа хөөрэһэн байна.

Б. ВАНЧИКОВ.

ТАСС ШЭНЭ ҺОНИН

МОСКВАГАЙ ГОРОДСКОЙ XXII ПАРТИЙНА КОНФЕРЕНЦИ

Москвагай городской XXII партийна конференци Коммунис партиие, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй тэрэнэй Ленинскэ Центральна Комитедые тойрожо батаар нэгэдэн жагсалгын оршон байдалда февралиин 4-нэй үдэр. Союзуудай байшангай Колонно зал дотор нээгдээ.

Нүхэд **Л. И. Брежневые, Ю. В. Андроповые, В. В. Гришиниие, А. Н. Косыгиниие, Ф. Д. Кулаковые, К. Т. Мазуровые, А. Я. Пельшые, Н. В. Подгорные, Д. С. Полянскиие, М. А. Сусловые, П. Н. Демичевые, Б. Н. Пономаревые, М. С. Соломенцевые, Д. Ф. Устиновые, В. И. Долгихые, И. В. Капитоновые, К. Ф. Катушевые** делегадууд нэрьемэ, удаан альга ташалгаар угтаба. Коммунис партиин, Совет гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэд конференциин президиумдэ бүгэдын дуугаар һунгагдаа. Мүн партийна, Соведүүдэй, гүрэнэй ажал ябуулагшад, революциин ветеранууд, үйлэдбэриин түрүүшүүл ба үүсхэлшэд, эрдэм болон соёлой хүдэлмэрилэгшэд, СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй түлөөлэгшэд энди бии.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй МГК-гай нэгэдэхи секретарь В. В. Гришин партиин Московско городской комитедэй тоосоото элидхэл хэбэ.

Өөрынгөө зэргэдэ миллион шахуу коммунистнуудые нэгэдхэһэн Москвагай городской партийна организаци — КПСС-эй ЦК-е тойрожо нягтаар жагсаһан, марксизм-ленинизмын агууехэ тугта хизааргүй үнэн байдаг, манай партиин дайшалхы отряд мүн. Энэ организаци партиин Центральна Комитедэй хүтэлбэреэр КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ, арадай ажахын түсэбүүдые дүүргэхэ, ажалшадые сурталбодолой-политическэ талааринь хүмүүжүүлхэ, ниислэл хотоёо эрхим жэшээтэ коммунис хото болгохын түлөө ехэ хүдэлмэри ябуулаа.

Хотын арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб бүхы гол үрэ дүнгүүдэй талаар дүүргэгдэһэн байна. Промышленна продукци үйлэдбэрилгын хэмжээндэ хабаатай даабаринууд болзорһоо дүрбэн һара хахадаар урид дүүргэгдээ. Түсэбһөө гадуур хэдэн миллиард түхэригэй продукци бүтээгдэн гаргагдаа.

Ниислэл хотын научна эмхинүүдэй, транспортын ба барилгын предприятинуудай коллективүүдэй амжалтанууд элидхэл дотор бүхы талаараа шэнжэлэгдэбэ. Научна эмхи зургаануудай коллективүүд 150 мянган эрдэм-шэнжэлгын ба туршалгын-конструкторска хүдэлмэри бүтээгээ. Транспортна предприятинууд түсэбһөө гадуур 50 миллион шахуу тонно ашаануудые зөөһэн байна. Генеральна түсэбэй үндэһөөр городоо удаа дараалан шэнэдхэхэ хүдэлмэри хэгдэжэ үргэлжэлөө, байрын шэнэ районууд урган бодоо.

Ажахын байгуулалтын талаар ниислэл хотын ажалшадай туйлаһан амжалтанууд юһэдэхи табан жэлэй зорилгонуудые дүүргэхэ хэрэгтэ горитой хубита болоно. Эдэмнай — москвагайхидай зохёон байгуулхы ажалай аша үрэ, хотын партийна организациин эмхидхэлэй ба политическэ ехэ хүдэлмэриин дүн болоно, — гэжэ В. В. Гришин тусхайлан тэмдэглэбэ.

Гэхэ зуура, дутуу дундануудайшье бии байһан тухайда элидхэлшэ хэлээ. Хүдэлмэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, нөөсэ арга боломжонуудаа хэрэглэхын тула шухала бүхы юумэ хэдэ хэдэн предприятинуудта, эмхинүүдтэ үшөөл хүсэд хэгдэнэгүй. Үйлэдбэриин, байрын, коммунальна, соёлой болон ажаһуудалай зарим барилганууд хаһа саг соогоо ашаглалгада оруулагданагүй. Транспортна предприятинуудай, научна эмхи зургаануудай хүдэлмэридэ үсөөн бэшэ дутуу дунда бии. Ажахын, Соведүүдэй ба партийна органуудай ажал ябуулгада дутуу дундануудай гараһан дээрэһээ иимэ ушарнууд тохёолдоһоор байна.

В. В. Гришин саашадаа арбадахи табан жэлэй туршада Москвагай арадай ажахые хүгжөөхэ гол шэглэлнүүд тушаа тодорхойгоор тогтон хэлээ.

Партиин ГК партийна организацинуудай сурталбодолой политическэ хүдэлмэри улам нарижуулан һайжаруулха, ниислэл хотын коммунистнуудта, бүхы ажалшадта коммунис суртал мэдэрэл нэбтэрүүлэн болбосоруулха, тэдэниие марксизм-ленинизмын һургаалай үндэһөөр хүмүүжүүлхэ асуудалнуудта саг үргэлжын анхарал хандуулна. Гансахан энэ жэлдэ политическэ ба экономическа һуралсалай бүхы һалбаринуудаар 3 миллион 720 мянган гэхэ гү, али үнгэрһэн хоёр жэлэйхиһээ 400 мянгаар олон хүн һурана.

Ниислэл хотын ажалшад хүдэлмэриин эрхим үрэ дүнгүүдые туйлахын түлөө, арадай ажахын түсэбүүдые дүүргэхын түлөө социалис мүрысөө бүри үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые саашадань улам бэхижүүлхэ, арад зоной байдал бүри баян дэлгэр болгохо зорилгоор арбадахи табан жэлые ехэ ашаг үрэ, эрхим шанар туйлаха табан жэл болгохын тула шухала бүхы юумэ хэхэ байха гэжэ В. В. Гришин делегадуудай, Москвагай бүхы коммунистнуудай үмэнэһөө КПСС-эй Центральна Комитедые, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Леонид Ильич Брежневые найдуулба. Москвагай городской партийна организаци КПСС-эй ЦК-е тойруулжа өөрынгөө зэргые бүри нягтаар эмхидхэн жагсааха, коммунизмые түгэс илалтын түлөө тэмсэлдэ тэрэнэй үнэн түшэг тулгууринь болгохо байха гэбэ.

КПСС-эй Московско организациин шалгалтын комиссиин тоосоото элидхэлэй һүүлээр үгэ хэлэлгэ эхилээ.

(ТАСС).

ФКП-гэй СЪЕЗД

ПАРИЖ (ТАСС). Францин Коммунис партиин XXII съезд февралиин 4-дэ Парижай шадархи хүдэлмэришэдэй ажаһуудаг Сент-Уэн гэжэ багахан хотодо нээгдэбэ. 1700 делегат тэрэнэй хүдэлмэридэ хабаадана.

ФКП-гэй ЦК-гай «Коммунистнууд Францида юу хүсэнэб» гэһэн документын проектые эдэнэр зүбшэн хэлсэхэ, партиин хүтэлбэрилхы органуудые һунгаха байна.

Сен-Сен-Дени гэжэ департаментын партийна федерациин секретарь Ж. Гарсиа съезд нээгээ. Тэрэ съездын делегадуудые, айлшадые халуунаар амаршалба.

Францин, уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй элитэ мэдээжэ ажал ябуулагшад Ж. Дюклогой, Б. Фрашоной дурасхаалые съездэ хабаадагшад минута соо дуугай байжа, һонирон байна.

ФКП-гэй Генеральна секретарь Ж. Марше Францин Коммунис партиин ЦК-гай элидхэл хэбэ.

Аха дүү коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай делегацинууд съездын хүдэлмэридэ хабаадана. КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь А. П. Кириленко Советскэ Союзай Коммунис партиин делегациие толгойлно.

Съезд хүдэлмэреэ февралиин 8 болотор үргэлжэлүүлхэ.

ТАБИ МИЛЛИОНДО ХҮРГЭХЭНЬ

Үйлэдбэриин ашаг үрэ ба хүдэлмэриин шанар улам дээшэлүүлхын, 1976 оной арадай ажахын түсэб амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө бүхэсоюзна социалис мүрысөөн тухай КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй ба ВЛКСМ-эй ЦК-гай абаһан тогтоол Сотниковой шубуунай фабрикын коллектив һайшаан дэмжэхэ зуураа, үргэн дэлисэтэй энэ мүрысөөндэ бүхы коллективээрээ эдэбхитэйгээр хабаадаха гэжэ шиидэбэ.

Дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялга баталан абаһан тус фабрикын коллектив 1976 ондо 50 миллион үндэгэ суглуулха, 6.330 центнер шубуунай мяха үйлэдбэрилхэ, тахяа бүхэниһөө 230 үндэгэ абаха, тиихэдэ 46.500 мянган үндэгэ, 4.000 центнер мяха гүрэндэ худалдаха юм. Тиихэдэ абтадаг үндэгэнэй үнэ сэн түсэбөөр хараалагдаһанһаа 5 процентээр хямдаруулагдаха, ажалай бүтээсэ 3 процентээр дээшэлхэ болоно. Иимэ үрэ дүн мүнөө байһан хүдэлмэрилэгшэдэй тоо олодхонгүй туйлагдаха зэргэтэй. Тиихын тула фабрикын үйлэдбэридэ техникэ үргэнөөр хэрэглэгдэхэ ба ажалай эмхидхэл һайжаруулагдаха болоно. Мүнөө тус фабрикын тахяашад, мэргэжэлтэд болон механизаторнууд абаһан уялгаяа амжалтатай бэелүүлхын тула социалис мүрысөөндэ оролсонхой.

Коммунис партиин XXV съездын нээгдэхэ үдэр хүрэтэр үндэгэ, мяха үйлэдбэрилхэ ба гүрэндэ худалдаха хоёр һарын даабари дүүргэхын түлөө хүн бүхэн оролдоно.

С. ХАЛТУЕВ.

ПАРТИИН ТҮСЭБ — *арадай хэрэг*

ШҮҮМЖЭЛХЫ ОРШОН БАЙДАЛДА

КПСС-эй Мухар-Шэбэрэй райкомой ээлжээтэ пленум дээрэ «Партиин XXV съездэдэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй проект ба аймагай партийна организациин бэелүүлхэ саашанхи зорилгонууд тухай» асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Арадай ажахые арбадахи табан жэлдэ хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй проектые Мухар-Шэбэрэй аймагай ажалшад бүхы совет арадтаяа хамта урма баяртайгаар угтажа, тон анхаралтайгаар зүбшэн хэлсэнэ. Түүхэтэ энэ документые зүбшэн хэлсэлгэдэ зорюулагдаһан 200-гаад суглаануудта 9.000 гаран хүн хабаадалсажа, 500 шахуу хүн үгэ хэлээ. Һонирхолтой, үнэтэй һанамжа, дурадхалнууд олоор оруулагдаа гээд элидхэлшэ, партиин райкомой нэгэдэхи секретарь Г. М. Конев хэлэбэ.

Үнгэрһэн табан жэлэй гурбан жэлдэнь ган гасуурай болоошье һаань, аймагай ажалшад хүдөө ажахын продуктнуудые абаха, бэлэдхэхэ талаар зарим тэды амжалта туйлаа гээшэ. Эдэ жэлнүүдтэ тарилгын талмай 11.324 гектараар үргэдхэгдэжэ, олон жэлэй ногоо тарилга 85 процентээр дээшэлһэн байна. Таряашад, механизаторнууд түгэсхэхы жэлдэ илангаяа эршэтэйгээр ажаллаа. Нэгэ миллион центнер таряа хуряаха гэжэ үнинһөө хойшо хүсэһэн эрмэлзэлдээ хүрэжэ шадаба ха юм. Тиигэжэ гүрэндэ 416 мянган центнер ороосо худалдажа, жэлэйнгээ даабарине хоёр дахин үлүүлбэ. Мүн хартаабха, овощ худалдаха түсэб бэелүүлэгдээ.

Гэбэшье аймаг бүхыдөө таряан болон мал ажалай продуктнуудые абаха, бэлэдхэхэ табан жэлэйнгээ түсэбые дүүргэжэ шадаагүй, ушар иимэһээ бии байһан дутуу дундануудаа усадхаха, хэрэглэгдээгүй арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглэхэ, үйлэдбэриин ашаг үрэ ба хүдэлмэриин шанар дээшэлүүлхэ, абтаһан продукциин өөрын үнэ сэн хямдаруулха, ажалшадай дунда ябуулагдадаг эмхидхэлэй, ниитэ политическэ хүдэлмэри шангадхаха, хангалгын албанай эмхи зургаануудай хүдэлмэри һайжаруулха, 1976 оной арадай ажахын түсэб амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаха асуудалнуудта пленум дээрэ гол анхарал хандуулагдаа.

«Заганский» колхоз малай тэжээлээр бултанһаа һайнаар хангагданхай юм. Гэбэшье мал ажалай продуктнуудые абаха, гүрэндэ худалдаха түгэсхэхы жэлэйнгээ, бүхыдөө табан жэлэйнгээ түсэбүүдые дүүргээгүй. Юуб гэхэдэ, колхознигуудай дунда эмхидхэлэй болон ниитэ политическэ хүдэлмэри муугаар ябуулагдана. Һүүhaалиин хоёр фермэдэ нэгэшье коммунист үгы. Һаалишад ходо дутaлдана. Мүнөөшье һүү һаалинь дээшэлнэгүй.

Зэргэлжэ түбхинэһэн «Коммунизм» колхозой һаалишадай үдэр бүхэндэ 32—33 центнер һү һаажа байхадань, заганайхид 127 үнеэгээр олые һаадагшье һаа, хүршэнэрһөө 10 центнерээр бага һү һаана. Аймагай ажахынуудта оройдоо 19 һаалишад, 5 галуушад партиин гэшүүд. Энэмнай тон үсөөн гээшэ ааб даа.

Областной партийна конференциин делегат, «Авангард» совхозой гахайн фермые даагша М. В. Бутина үгэ хэлэхэдээ, ямар шалтагаанһаа боложо, гахайнуудай олоороо гарзалдаг байһан тухай тоотобо. Байра байдалынь задагай, хүйтэн, ажалынь оройдоошье оньһожоруулагдаагүй юм. «Бурятсельхозмонтаж» трестын хүдэлмэрилэгшэд үбэлэй тэн болотор түс фермэдэ дулаасуулгын түхеэрэлгэ тодхоогүй байна. Энээнһээ уламжалан ноябрь—декабрь һаранuудта энэ фермэдэ 500-гаад поршоонхо хүйтэ абажа үхөө. Хэрбээ эдэ поршоонхонуудые ядахын тэдыдэ 50—50 килограммшье һаань шэгнүүртэй болгоод тушааһан байбал, «Авангард» совхоз гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө холо үлүүлэн дүүргэхэ һэн. Хэрэглэгдээгүй арга боломжо гээшэ энэл ха юм.

Гадна худалдаа наймаанай, ажалшадай ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангадаг эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд ажалшадай эрилтэ тон муугаар хангана. Жэшээлхэдэ, Подлопатки тосхондо ажаһуугшадта 7—8 хоног соо хилээмэн асаргдадаггүй байна.

Бэрхэшээлһээ айнгүй, бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ хабаадалсажа, мүнөө жэлдэ гахайн 2.000 центнер мяха абаха уялга абаһан эндэхи гахайшад хэлэһэн үгэдөө заатагүй хүрэхэбди гээд мэдүүлээ гэжэ нүхэр Бутина хэлэбэ.

Малшад болон механизаторнуудай мэргэжэл дээшэлүүлхэ хүдэлмэри һайжаруулха, ажалшадай бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллахада зохисотой эрхэ байдал байгуулха тухай ехэ хөөрэлдөөн пленум дээрэ болоо. Аймагай колхоз, совхозуудай таряан болон мал ажалда хүдэлжэ байдаг 1.000 гаран механизаторнуудай миин 300-нь лэ I—II классай мэргэжэлтэд юм.

Барилга эрхилдэг организацинуудай хүдэлмэрине һайжаруулха, байрын гэрнүүдые олоор, шанар һайнтайгаар барюулдаг болгохо гэһэн дурадхалнууд эндэ оруулагдаа. Тиихэдээ барилгын хүдэлмэридэ нютагай материалнуудые үргэнөөр хэрэглэдэг болохо тухай асуудал олон хүн табяа. Урдань **Шарайдай тосхондо хирпнисын завод хүдэлдэг байһан юм. Тэрэнние һэргээнь хүдэлдэг болгожо, ажахынуудые хирпнисээр хүсэд хангаха асуудал шиидхэхээр болоо гэжэ «Забайкалец» совхозой парткомой секретарь И. В. Рачинский мэдүүлбэ.**

Пленум дээрэ үгэ хэлэһэн хүн бүхэн үнгэрһэн табан жэлэй үрэ дүнгүүдые бүхы талаһаань шүүмжэлхы маягтангаар хаража үзэхэдөө, арбадахи табан жэлдэ үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, хүдэлмэриин шанар һайжаруулха талаар ямар хэмжээ ябуулгануудые хараалжа, бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсожо, ямар уялгануудые абажа байһан тухайгаа хөөрэнэ. Онсолходо, пленум эдэбхитэйгээр, шүүмжэлэл ехэтэйгээр үнгэрөө.

Б. ЖАМБАЛОВ,
манай корр.

ПАРТИИН XXV СЪЕЗДЭДЭ ЗОРЮУЛЖА КПСС-ЭЙ ЦК-ГАЙ ГАРГАҺАН «СССР-ЭЙ АРАДАЙ АЖАХЫЕ 1976-1980 ОНУУДТА ХҮГЖӨӨХЭ ГОЛ ШЭГЛЭЛНҮҮДЭЙ» ПРОЕКТЫЕ ЗҮБШЭН ХЭЛСЭЛГЭ

СЪЕЗДЫН ДЕЛЕГАТ

ЭТИГЭЛ НАЙДАБАРИ

Люба дунда һургуули дүүргээд, барилга дээрэ хүдэлхэ гэжэ шиидэбэ. Энээн тухай хани басагадтаа, эхэ, эсэгэдээ хөөрэжэ бэлэй. Эсэгэнь олон юумэ хэлэбэгүй. Басагандаа һургуули үргэлжэлүүлжэ, ардамтай хүн болгохо гэжэ хүсэһэндөө гү, али үшөөл гүлмэр залуу, хара ажал хэжэ арайл бирахагүй гэжэ һанаһандаа гү, эхэнь гол таһа хорибо.

— Люба, ши үшөөл залууш. Олон юумэ ойлгоногүйш. Хэзээдэшье ажал хэжэ үрдихэш. Манайнгаа хүл дээрээ ябаһан сагта һургуулида һураагүй һаа, саашадаа хайшан гээд ажаһууха хүмши. Ямаршье һаань, нэгэ мэргэжэлтэй болохо ёһотойш. Басагамни, һайса бодомжолжо үзыш даа. Һуралсал хэрэгтэй, — гэжэ эхэнь хэлэбэ.

Теэд эльгэн дээрээ бөмэйлжэ, эды болотор үргэһэн эхын нангин үгэ дуулангүй ябажа болохоор аал! Эхэ хүн зүб лэ юумэ хэлэдэг шуу. Элдэб бодолнууд эдир залуу Любын толгой соо обооорон. Сэдьхэл зүрхыень хүдэлгэн байгаа һэн. «Барилгашан болохын тула ядахын сагта цементын холисо зууража шадаха зэргэтэйш. Зориг шадабари, бар хүсэн хэрэгтэй» гэжэ эхын хэлэһэн үгэнүүд һанаанһаа гарнагүй. Байрын гэрнүүдые, соёлой болон һургуулиин байшангуудые эрхим шанартайгаар бариха гээшэ нээрээшье тиимэ бэлэн хэрэг бэшэ. Гэбэшье Люба барилгашан болохоор шиидээ.

Бэеэр багашаг, гүлмэр залуу басагые барилгашад сэхэл дуратайгаар угтажа абаа бэлэй. Түрүүшээр энэ тэрэ жэжэ ажал хэхэ. Шэрэ бэлэдхэлсэхэ, хана штукатурдаха, хүдэлмэрилэгшэдэй хажууда шабар асаржа үгэхэ. Яһалал тухашардаг һэн. Хара ажал хэхэнь тиимэшье бэлэн бэшэ байгаа. Заримдаа орилхошье дураниинь хүрэдэг һэн. Теэд энээн тушаа эхэ, эсэгэдээшье, хамта хүдэлдэг хүдэлмэришэдтөөшье хэлээгүй бшуу. «Өөрынгөө дураар барилгада ерээб. Али зэргын хүндэ байтаашье һаань, штукатурщигай, шэрдэгшын мэргэжэл ёһотойгоор шудалха зэргэтэйб» гэжэ Люба эрид шангаа зорилго урдаа табяа.

Шабараар хана жэлэхэ гээшэ бэрхэшээлтэй ажал. Тэрэ бэеэр багаханшье һаа, шандааһа шангатай байгаа. Богонихон сагай туршада штукатурщигай мэргэжэл шудалжа, аха заха нүхэдһөө дутангүйгөөр хүдэлдэг болоо.

— Өөрынгөө хүсэ шадалда найдаһан хүн лэ урдаа табиһан зорилгоёо бэелүүлжэ шададаг шуу. Теэд оролдосо, шадабари хэрэгтэйл ааб даа, — гэжэ хожомынь хүдэлмэришэдтөө хөөрэдэг бэлэй.

Люба хана штукатурдаха, поол, сонхын рама, үүдэ шэрдэхэ мэргэжэл сүм шудалһан юм. Мүнөө штукатурщигай эгээл дээдын 5-дахи разрядтай болоһон юм.

— Арбан юһэдэхи жэлээ барилгада хүдэлнэб. Энэ хугасаа соо республикынгаа ниислэл Улаан-Үдэ хотодо байрын гэрнүүдые, һургуулиин, саад-яслинуудай байшангуудые яһалал олоор барилсаһан хүн бэзэб, — гэжэ Буряадай барилгын управлениин 1-дэхи СМУ-гай штукатурщигуудай бригадир Любовь Николаевна Кузнецова бидэндэ хөөрэжэ байгаа һэн. Бригададань 18 хүн тоологдоно. Тэдэнэй 11-ниинь дүрбэдэхи разрядтан. Бригадынь 4 коммунистнууд, 8 комсомолецууд ажалаа зүбөөр эмхидхэхэ хэрэгтэнь ехэ туһа хүргэдэг юм. Мүнөө эдэнэр городой больницын барилга дээрэ хүдэлжэ байна. Энэ больницын түрүүшын ээлжээн байгша оной гурбадахи кварталда ашаглалгада үгтэхэ юм.

— Энэ барилгые саг болзор соонь ашаглалгада тушаахын тула бригадымнай хүдэлмэришэд яһалал оролдоно. Бидэнэр халаанай даабариһаа гадуур 15—20 дүрбэлжэн метр хана штукатурдапабди, — гэжэ бригадир Л. Н. Кузнецова хэлэнэ.

Любовь Николаевна Кузнецова зугааша, хүхюун абари зантай хүн. Олон жэлэй туршада барилгада хүдэлжэ, ехэ юумэ хараһан, үзэһэн, дүршэл шадабаритай болоо. Тэрэ бригадынгаа гэшүүдэй абари зангые, шадабари мэргэжэлые һайн мэдэхэ. Тиимэһээ ажалаа эмхидхэхэдээшье, өөрөө ажалша хүн.

— Бригадымнай гэшүүдэй 60 процентнь барилга дээрэ арба гаран жэл хүдэлнэ. Баян дүршэлтэй, ехэ оролдосотой хүдэлмэришэд юм. Залуушуулнайшье муу бэшээр хүдэлдэг. Бултадаа нэгэ һанал бодолтойгоор хүдэлжэ, бүхы ажалаа эрхим шанартайгаар бүтээхын түлөө тэмсэнэбди, — гэжэ Л. Н. Кузнецова һанажа, шэбшэжэ ябаһанаа хөөрэнэ. Любовь Николаевна Кузнецова хүнгэн бэшэ зам гаталаа. Штукатурщигай эгээл дээдын мэргэжэлтэй. Өөрынгөө мэргэжэлдэ Зоя Красивых, Лиза Покацкая, Тамара Пронина болон бусад олон хүдэлмэришэдые һургаһан юм. Эдэнэр мүнөө штукатурщигай 4-дэхи разрядтай болонхой. Лиза Покацкая мүнөө агитатор юм. Харин Зоя Красивых профсоюзай группые хүтэлбэрилдэг. Бригадынь булта гэшүүд эрхим һайнаар хүдэлхынгөө хажуугаар олониитын хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадана.

— Любовь Николаевна ажалаа эмхидхэхэдээ, эгээл бэрхэ бригадирнуудаймнай нэгэниинь мүн болоно. Эдэнэр байрын гэрэй дотор талын хүдэлмэри эрхим шанартайгаар хэжэ, олоной магтаалда хүртэдэг, — гэжэ Буряадай барилгын управлениин барилга-хабсаралгын 1-дэхи управлениин начальник В. И. Родионов магтана.

Л. Н. Кузнецовагай бригада юһэдэхи табан жэлэй туршада бригадын 21 объект дээрэ хүдэлжэ, 25.880 дүрбэлжэн метр хана шту…
…даһан байна.

— Арбадахи табан … түрүүшын жэлдэ 6 … дүрбэлжэн метр ха… катурдахаар уялга … Тэрэнээ бодото дээрэ… лүүлхын тула яһала … жо байнабди, — гэж… Кузнецова хэлэжэ … һэн. Коммунис ажалай … солые зүүжэ ябаһан … гадын коллектив үгэ… рэхэ дүүрэн арга ша…

Барилгашан Л. Н. К… ва үшөөл залуу — 3… хүрөөд ябана. Гэбэш… рёод жэлэй хугасаа соо … досотой бэрхээр хү… олоной магтаалда хүр… Тэрэнэй үбсүүндэ … габьяата ажалай … лөө» медаль … даг. Түрэл Улаан-Үдэ… нилээд олон ордон гэр… бариһан, барихашье. … партиин гэшүүн Л. Н. … цова областной … XXIX конференци дэ… тиин XXV съездын … даар һунгагдаба. И… этигэл найдабарида хүр… дөө Любовь Николаев… нецова уяран баярла… гаа бэлэй. Үнэн сэхэ … олдоһон нэрэ соло. … коммунис партиин … этигэл найдал. «Э… ехэ зол жаргал хэ… хаб» гэһэн бодол Лю… колаевна Кузнецовагай … хэл бодолые хүлгөө…

К. ЖАМЬЯ…

УЯЛГАНУУДАА ШЭНЭЛНЭ

КПСС-эй XXV съездэдэ зорюулжа, партиин ЦК-гай гаргаһан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проектые «Зырянский» совхозой малшад, таряашад болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэд үргэнөөр зүбшэн хэлсэнэ. Түс ажахын дүрбэн отделенинүүдтэ энээндэ зорюулагдаһан партийна хамтын нээмэл суглаанууд болоһон байна. Һаалишад, мал адуулагшад, гахайшад, механизаторнууд, хүдөө ажахын бусад мэргэжэлтэд партиин энэ документые үнэн зүрхэнһөө дэмжэжэ байһан тухайгаа мэдүүлхэ зуураа, үнэтэ дурадхалнуудые оруулна.

Түс суглаануудта дүшэ гаран хүн үгэ хэлээ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Тиимэһээ түс ажахын пропагандистнууд болон агитаторнуудай ябуулжа байһан ойлгууламжын хүдэлмэриин хэды шэнээн ехэ ашаа үрэтэй, удха шанартай байһаниинь элирнэ.

Жэшээлхэдэ, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай ветеран, коммунист Константин Степанович Лебедев ажалшадай һуудал байдалай хэды шэнээн ехээр һайжарһан тухай онсо тогтон хэлэхэ зуураа, проект соо энэ талаар хараалагдаһан хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхэ хэрэгтэ манайшье хубита оролсохо ёһотой гэжэ мэдүүлбэ. Тиимэһээ совхозой хүтэлбэрилэгшэд малшадай болон механизаторнуудай һуудал байдалда ехэ анхаралаа хандуулжа, малшадай байрануудые, полевой стануудые мүнөө сагай эрилтэдэ харюусама болгохын тулада горитой юумэ хэхэ уялгатай гээд тон зүб заагаа.

Түрэл партиингаа хараа түсэбүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ коммунистнууд ехэ үүргэтэй, харюусалгатай байна гэжэ коммунист Константин Антонович Игумнов онсо тэмдэглэбэ. Тиимэһээ партиин гэшүүн бүхэнэй харюусалга, тэрэнэй урда табигдадаг эрилтэ бүри дээшэлнэ. Совхозой **партийна организаци энэ талаар ябуулагдадаг хүдэлмэриеэ саашадань эдэбхижүүлжэ, мүнөөнһөө энэ зорилгые бэелүүлгэдэ туһалха түсэб табиха, саг үргэлжынгөө анхарал доро абаха зэргэтэй.**

Гадна бүхэсоюзна социалис мүрысөөн тухай партиин ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай абаһан тогтоолшье ажалшадай онсо анхарал татана. Энэ тогтоолтой совхозой хүдэлмэришэдые танилсуулха талаар ажахын агитколлектив ажал ябуулгаяа эдэбхитэйгээр үнгэргэжэ байна ха юм.

Хаа хаанагүй ажалша коллективүүдэй суглаанууд зарлагдажа, урдань абтаһан социалис уялгануудаа шэнэлхэ, эрмэлзэлтэй байһан тухайгаа малшад, таряашад мэдүүлнэ. Проект болон тогтоолые зүбшэн хэлсэлгэ үргэлжэлһөөр.

П. ХАЛТАНОВ,
хүдөө бэшэгшэ.
Прибайкалиин аймаг.

ОРДЕНТО ХОНИШОНОЙ ОТАРАДА

Түл абалгаар жэл бүри онсо шалгаржа, аймаг, республика соогоо суудагараһан Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон, Ленинэй, Хүндэлэлэй Тэмдэг орденуудаар шагнагдаһан Ө. Э. Сангадиевагай отарынхид эдэ үдэрнүүдтэ шэнэ түл абалгадаа бэлдэжэ, туха сүлөөгүйхэн эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулна. Хонишод мүнөө хурьга, нарай хонидойнгоо байра байдалые дулаалаад, досоохиень дезинфекци хэһэн, сэбэрлэжэ сагаадаһан байна.

Колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй шалгажа үзэһэнэй ёһоор, түс отарын хонишод түл абалгадаа бэлдэхэ хүдэлмэреэ һайн шанартайгаар эмхидхээ, түхеэрээ.

Зэдын аймагай түрүү хонишодой дүршэлые халан абаһан Ольга Энхеевнагай отарынхид хурьгадаа түлигдэдэггүй байра соо байлгажа тэнжээхэ аргые һайн гэжэ ойлгонхой. Тиин эдэнэр үнгэрэгшэ жэлдэ 100 эхэ хониноо 116,3 хурьга абажа, аймаг соогоо түрүү һуури эзэлээ һэн. Юһэдэхи табан жэлэй түсэб 1974 оной зун дүүргэгдэһэн байна.

—Суудa гараһан Зэдэ, Борьёогой хонишодто айлшалжа ерэхэдээ, ехэ юумэ хаража, үзэжэ ерэгдээ һэн. Сэхынь хэлэхэдэ, түрүү хонишодой отара бүхэнөөр ябажа гарахадаа, хурьгадые түлигдэдэггүй байра соо түлжүүдхэдэ һайн гэжэ ойлгоһон байгаабди, — гээд О. Э. Сангадиева хөөрэнэ.

1976 оной Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсоһон, мүн түрүү хонишодой дүршэлые халан абаһан түс отарын хонишод арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ зуун эхэ хониноо 116 хурьга абаха уялгатай.

— Энээхэн эхирлэдэг хонидоймнай нэгэнэй шүдэниинь муудажа эхилээ. Энэ хониёо гамнажа, гараар шахуу гэхэдэ болохо, шэмэтэй үбһэ, тэжээл үгэжэ байгаад адуулнабди, — гэжэ хонишон басаган Вера Цыренова хэлэнэ.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хонишод О. Э. Сангадиева, Виктор Занаев, Вера Цыренова гэгшэд эхирлэдэг хонинойнгоо шүдэ үзэжэ байна.

Авторай фото.
Баргажанай аймаг.

АЖАЛАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ ЗҮБЛӨӨН

Баргажанай аймагай хүдөө ажахын болон промышленностиин ажалай түрүүшүүл, транспортын болон холбооной, ажалшадай ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын болон соёлой эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд сугларжа, юһэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы жэлэй үрэ дүнгүүд болон арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ бэелүүлхэ зорилгонууд тухайгаа зүбшэн хэлсэбэ.

КПСС-эй Баргажанай райкомой нэгэдэхи секретарь Л. Б. Раднаев зүблөөн дээрэ элидхэл хэжэ, юһэдэхи табан жэл соо аймагай ажалшадай туйлаһан ехэ амжалтанууд тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрөөд, 1976 ондо Баргажанай малшад болон таряашадай, хүдэлмэришэд, соёлшодой урда табигдаһан зорилгонууд тухай хэлэбэ.

Уланай колхозой түрүүлэгшэ С. Л. Гатапов, Байгалай модо урадхуулдаг контодын партбюрогой секретарь М. Г. Тоут, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой ахалагша һаалишан Э. О. Раднаев болон бусад элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадаа.

Удаань 1975 оной бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ илаһан ажалай түрүүшүүлдэ Хүндэлэлэй грамотанууд, үнэтэ бэлэгүүд барюулагдаа.

Тингээд хүршэ Хурамхаанай аймагай ажалшадтай арбадахи табан жэл соошье мүрысэхэ байһан тухайгаа суглаагшад мэдүүлжэ, мүрысөөнэй хэлсээн баталагдаба. Энэ зүблөөндэ Хурамхаанай аймагай делегаци хабаадалсаа.

Б. ЛИНХОЕВ.

Мүрысөөнэ эршэ бадарн…

Улаан-Үдын прибор-бүтээлгын заводой коллектив түрэл Коммунис партиингаа XXV съездые ажалай ехэ бэлэгүүдтэйгээр угтахые шармайн оролдожо байна.

6-дахи цехтэ гол түлэб эхэнэрнүүд ажалладаг. Партиин XXV съездын нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө мүрысөөн бригаданuудай дунда дэлгэрэнхэй. Маргарита Климовагай комсомол-залуушуулай бригада мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ ябана. Е. Ергаловагай бригада халаанайнгаа даабарие эрхим шанартайгаар хододоо үлүүлэн дүүргэдэг юм.

Партиин XXV съездэдэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан проектые хүдэлмэришэд зүбшэн хэлсэхэ зуураа, шэнэ социалис уялгануудые абаһан байна. Жэшээнь хүдэлмэришэн В. Русакова арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые юһэн һара соо дүүргэхэ гэһэн үүсхэл гаргаба. Нүхэр Ергаловагай бригада энэ үүсхэлыень дэмжээ. Бригадир Маргарита Климова арбадахи табан жэлэйнгээ даабарие гурбан жэл соо дүүргэхэ гэһэн хубиин уялга абаһан байна.

Түрэл партиингаа XXV съездын нээгдэтэр 6-дахи цехэй хүдэлмэришэд даабариһаа гадуур 1500 түхэригэй продукци гаргаха, продукциин өөрын үные 0,7 процентээр хямдаруулха, уралан нарижуулгын дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлһэнэй ашаар 5 мянган түхэригэй экономическа ашаг олзо абаха, арьбалһан материалаараа В. И. Ленинэй түрэһэн үдэртэ ажаллаха, шефтээ абаһан хүдөөгэй ажахынуудта 2 мянгаһаа бага бэшэ час соо ажаллажа, туһа … гэхэ мэтэ уялгануудые … оной угтамжын түсэб … бии.

Радио-хабсаргагша, коммунист Петр Бу… продукцияа бусаалта… тушааха гэһэн үүсхэл… һэн. Удаань энэ … гүнзэгырүүлжэ, өөры… гатай болохые … байгаа. Тиин мүнөө б… вод дотор 1156 хүн … үүсхэл дэмжээд … П. Бусовиков габшаг… лаараа СССР-эй … Хүсэнүүдэй Москвада… бэй музейдэ табигдаһа… тын тугай дэргэдэ … рагаа абхуулха нэрэ … дэ хүртэһэн юм.

Галя Малахян энд… жэлдэ хүдэлнэ. Тэрэ … эрхим шанартай про… гаргадаг. «Эрхим түрү… гэжэлтэ» гэһэн нэрэ … урзанда хүртөө һэн. … нэйнгээ мэргэжэлдэ … олон залуушуулые … байна. Галина юһэдэхи … жэлэйнгээ түсэбые … жэл соо дүүргээ. Тиин… рэ ВЛКСМ-эй ЦК-гай… сэбтэ табан жэлэй … гвардеец» гэһэн тэм… шагнагдаһан байна. Г… хян бүлэгэйнгөө про… һаяхан һунгагдаба.

Б-М. ЖИГЖИ…

„Космос-800"

Дэлхэйе тойрон ниидэхэ «Космос-800» гэжэ ээлжээтэ хэмэл одон 1976 оной февралиин 3-да Советскэ Союзһаа дэгдээгдээ.

Замбуулинай дайдые шэнжэлжэ үргэлжэлхэ зорилготой научна аппаратура энэ хэмэл одон дээрэ тодхогдонхой.

Аппаратура һаадгүй һайн хүдэлнэ. Залан ябуулха-тоолон тодорхойлхо центр ороһон мэдээнүүдые шэнжэлжэ байна.

(ТАСС).

КПСС-эй ЦК-гай проектын үндэһөөр

БАМ-ай ОРШОН ТОЙРОНХИ НЮТАГУУДЫЕ ҮРГЭЛЖЭДЭНЬ ХҮГЖӨӨХЭ

Урда Яхадай территориально-үйлэдбэриин бүлэг барилгые эхилхэ. Тында — Беркакит гэжэ түмэр зам бариха, Нерюнгринскэ шулуу нүүрһэнэй разрезэй, шанаржуулгын фабрикын ба Нерюнгринскэ ГРЭС-эй барилга үргэнөөр хэхэ гэжэ партиин XXV съездэдэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проектдэ хараалагдана. Эдэ зорилгонуудые бэелүүлхэдэ газарай баялигуудые бэдэргэдэ ехэ хубитаяа оруулха ёһотой. Эдэнние шиидхэхэ замда түрүүшын алхам хэгдээ.

Кокслогодог шулуу нүүрһэнэй хэбтээшэтэй Чульманска ашагта малтамалтай газарай холын хараата түсэбые геологууд нарин шэгтаар тодорхойлоно байна. [illegible]

баялиг шэнжэлэгшэд, ехэ, харюусалгатай хүдэлмэри хэһэн байна. БАМ-ай барилга шадар Баджальска, Комсомольско [illegible]

раалагдана. Энэнь түс районой минеральна-түүхэй эдэй бухы нөөсэнүүдые мэр[illegible]

Үшөө һаял хада үбэлэй сагта эндэ бэдэрэлгын хүдэлмэри хэгдэггүй байһан юм. [illegible]

аргатай болонхой. Түсэбтэ арбадахи табан жэлдэ геологуудта үрэмдэлгын шэнэ ста[illegible]

карьерэй түрүүшын ээлжээнэй тодо зураг зураха юм. Хара туулганай ба цинкын [illegible]

шэнэ ашагта малтамал… шухала.

Эдэ бүхы хүдэлмэри… лүүлхын тула шэнэ эж… цинүүд түхеэрэгдэн… дэнэ. Жэлэй дүрбэн са… сагай уларилһаа дул… гүй хүдэлхэ мэргэжэл… [illegible]

В. КОЗЛ…
ТАСС-ай корр.

Уран зохёолшо ба табан жэл

ЗОРИГЖУУЛНА, УРЯАЛНА

Буряад ороноймнай ажалшад, арад түмэн КПСС-эй XXV съездые ажалай ехэхэн бэлэгээр угтахаяа шармайжа, даахан хүдэлмэреэ эршэмтэйгээр ябуулжа байна. Республикымнай коммунистнууд эрхимэй эрхим хүбүүд, басагад партиингаа съездын делегадууд болгожо һунгаа.

Партиин XXV съездэдэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проектые — Буряадаймнай ажалшад зүбшэн хэлсэжэ байна. Алдарта партиимнай энэ гайхамшаг ехэ гүнзэгы удхатай документ арад олониие ажалай шэнэ баатаршалда уряална. Юуб гэхэдэ, энэдэ манай Эхэ ороной алдар солые, хүсэ шадалые арьбадхаха, үйлэдбэриие улам хүгжөөхэ, гүрэн түрэымнай һалбаруулан баяжуулха, арад зоноймнай жаргалта һайхан байдалые хангаха гол зорилгонууд тодорхойлогдонхой ха юм.

Республикымнай ажалшад юһэдэхи табан жэлдэ айхабтар ехэ эршэмтэйгээр ажалаа үндэр бүтээсэ туйлажа ядаа. Буряадаймнай хүдэлмэришэн анги илангаяа ехэ амжалта туйлаа гэжэ омогорхообди. Промышленностиин хүдэлмэришэд үнгэрэгшэ жэлэй ноябрь һарада юһэдэхи табан жэлэй түсэб дүүргэһэн тухайгаа мэдээсээ һэн. Энэ эршээ алдангүй хүдэлмэришэн анги арбадахи табан жэлэйнгээ түсэбтэ даабаринуудые бэелүүлжэ ороо.

Арбадахи табан
жэлэймнай
Алхаса эхинһээ абьяастай
Эрхим шанар туйлаха
Эрилтэ табиһан габьяатай.

Арбадахи табан жэлдэ Буряадаймнай промышленность бүри үргэн дэлисэтэйгээр хүгжөөгдэхэ гэжэ хараалагдана. Съездын үзэмжэдэ табигдаха партиин проект дотор хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ, манай эндэ элбэг баян ашагта малтамалнуудые сэхээр ашаглаха, барилгануудые олоор бодхоохо гэһэн түсэбэй хажуугаар Галуута-Нуурай ГРЭС-эй барилгые үргэлжэлүүлхэ гэжэ хараалаашань энэ гомохон захатые барижа байгшадые ажалай шэнэ амжалтада уряалан зоригжуулна.

Буряадаймнай холын хойто аймагууд — Баунтын, Хойто-Байгалай газар дээрэ шэнэ табан жэлдэ алдар ехэтэ ажалай сууряан бүри эршэмтэйгээр зэдэлхэ. Коммунизмын асари ехэ барилга — Байгал-Амарай түмэр замай магистраль баригдаха.

Хүнэй хүлэй гэшхээгүй,
Хүлэг мориной дабшаагүй
Хүнды хүбшэ тайга
Хүнхинөөнһөө һэришэлэй.
БАМ, БАМ, БАМ.
БАМ! —
Баатар мэргэшүүлэй
абяан
Буряадаймнай газар дээр
Буудал мэтээр наярлайл.
Баабгайн эшээн байһан
Бартаа хүбшые һэреэжэ,
Холын хойто зүгтэ
Хото город бодхожо,
Хүсэтэ дошхон гол
дээгүүр
Хүүргэ-бүүргэ барижа,
Үндэр хада доогуур
Үргэн тоннель малтажа,
Шэртэг шэрэнги соогуур
Шэрэм харгы гаргаһан
Агуу совет арадайнгаа
Алдар соло магтанаб.

Буряадаймнай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд арбадахи табан жэлдэ хэхэ ажалаа эртээнһээ хараалаанхай гээшэ. Мэнэ һаяхан Улаан-Үдэдэмнай республикымнай хүдөө ажахын, промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөнүүд боложо, хэһэн ехэхэн ажал хүдэлмэриингөө дүн гаргажа, саашанхи зорилгоёо тодорхойлоо һэн. Манай Буряадта суута малшад, механизаторнууд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, хүдэлмэришэд олон. Тэдэнэй урагшаа шармайһан оролдосото ажалай ашаар Эхэ орондоо элбэг дэлбэг эдеэ хоолой зүйл, продукци үгэхэ гэһэн зорилго нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлэгдэлэг гээшэ.

Би һаяхан түрэһэн гараһан нютагаараа ябажа ерээб. Эгэшэ аха хоёрни намаяа угтажа байгаа. Республикымнай тарян ажалай түб гэгдэдэг Мухар-Шэбэрэй гарягшад арбадахи табан жэлэй түрүүшын хабарые угтахаар бэлдэнхэй, урэһэнэйнгөө орооһо шанарайнь эрилтэдэ хүргэнхэй, оньһон техникээ, трактор, машинаа заһабарилаанхай, таряанайнгаа талмай дээрэ саһа тогтоожо, тошон халяажа байба. Баян ургасын түлөө тэмсэл эхилэнхэй. Малшадай ажал манай Түгнэдэ баһа магтаалтай. Республика соогоо суутай, жэл бүри зуун эхэ хониһоо зууһаа дээшэ хурьга абадаг хонишод, ордентон Даша Сангаев, Бадмажап Манибадаров, Владимир Цыбикмитов гэгшэд өөһэд өөһэдынгөө отарада түрүүшын халзан малаан хурьгадые абаад, баясажа байгаа һэн. Хонин ажалдашье «ургаса хуряалга» эхилбэл даа.

Олон хурьга абажа, малайнгаа тоо толгойе олошоруулхын түлөө, ехэ нооһоной, һү, мяханай түлөө тэмсэл республика доторнай нэгэшье үдэр аалидангүй түхэреэн номто жэл соо боложо байдаг, улам бүри эршэдэдэг хуулитай һэмнэй.

Үбэлэй һаари хүйтэндэ
Дааараа гэжэ байдаггүй.
Хабарай хара һалхинда
Бээрээ гэжэ байдаггүй.
Зунай аяма халуунда
Ангаа гэжэ байдаггүй.
Намарай ужаг бороодо
Нороо гэжэ байдаггүй.
Тэнгэриин үдэр бүри
Тэсэбэрнтэй даа —
Эндэ тэндэм үбдөө гэжэ,
Эсээб гэжэ хэлэдэггүй
Малшаднай, малшадан
ажал
Манай Буряадта хүндэтэй.

Республикымнай ажалшадай амжалта, түрүү хүнүүдэймнай һайхан сэдьхэл, үнэн шударгы эрмэлзэл манай уран зохёолшодые зоригжуулдаг хуулитай. Уран зохёолшод ажабайдалтай нягта холбоотой байдаг, юуб гэхэдэ, зохёолоо арад зонойнгоо ажабайдалһаа, ажалһаа, сэдьхэл мэдэрэлэйнь гүйсэһөө, ухаан бодолойнь ябасаһаа, хүсэл эрмэлзэлэйнь дэлисэһээ һанаа абажа, һабагша татажа бэшэнэ ха юм. Эгээл тиимэһээ манай уран зохёолшод Буряад уласайнгаа хото хүдөөгөөр ходо ябажа, арад түмэнтээ уулзадаг, хэдэг ажалтайнь танилсадаг гээшэ. Цыденжап Жимбиев Бада нютагаа ошолготойл байдаг. Солбон Ангабаев Николай Дамдинов хоёр түрэл Хурамхаанаа жэлдээ адагынь долоо эрьедэг ёһотой. Санага гэхэдэ, Самбуев Мэлс ухаа алдаха. Чимит Цыдендамбаев Цырен-Доржо Дамдинжапов хоёр үбгэрхэ тээшээ хэбэд номхон Хэжэнгэмин гээд һалахаа болёо агша. Тиихэдэ хүдөө нютагтаа байгаад, геройнуудайнгаа дунда ажалладаг уран зохёолшод олон ааб даа. Цокто Номтоев Яруунын Үльдэргэдэ хүдөө нютагта соёлой хубисхалаа илаһан тухай, хохир дээрэ унаһан хүнүүдэй яажа дэлхэйн соёл культура бэедээ шэнгээн ябаһан тухай томо ном бэшэжэ байна. Арсалан Жамбалон Цыдып Жамбалов хоёр Улаан-Үдэ ерээд хүдэлжэ ядаагүй. Хүйһөөрөө холбоотой хүрьһэн дээрээ уран зохёолоо урлахадань, тэдээндэ бүтээмжэтэй ха. Түнхэнэй хүбүүд Лопсон Тапхаев Балдан Ябжанов хоёр Саян уулын хормойдо сааръһан дээрэ нэрэтэй, саһан дээрэ мүртэй болоһоор үнинэй.

Уран зохёолшодой ажал хэрэг тухай тобшоор хэлэхэдэ иимэ. Африкан Бальбуров болон бусад арадаймнай уран зохёолшо — үндэр нэрэдээ хүрэмэ оршон үеынгөө зохёолнуудые бэшэһэншье, бэшэжэшье байдаг гэжэ мэдээжэ ааб даа. Нүхэр Бальбуров «Табан хүһан» гэжэ романаа «Байгал» журналда хэблэхыень үгөөд, мүнөө «Минии үеынхид» гэһэн шэнэ романаа бэшэжэ байна. Дулаан нютаг Крым ябашоод, Буряад ороноо холоһоо хаража байжа бэшэхэдэнь, һонин байгаа гээшэл ха. Цырен Галанов «Хун шубуун» гэжэ романаа хэблүүлээд БАМ тухай барюубшатай зохёол дээрэ һууна. Поэт Чимит-Рэгзэн Намжилов «Сүхэ-Баатарай орон» гэжэ номойнгоо һүүлээр Буряад орон тухайгаа эршэмтэйгээр бэшэжэ байнхай. Тобшолон хэлэхэдэ, республикымнай прозаигууд болон поэдүүд саг үеэ харуулһан зохёолнуудые бэшэнэ.

Үдэр бүри дүтэлжэ байһан агуу партиимнай XXV съезд, тэндэ зүбшэн хэлсэгдэхэ арадаймнай ажахые хүгжөөхэ арбадахи табан жэлэй асари ехэ хараа түсэбүүд бидэ, уран зохёолшодые зоригжуулна, Буряад орон тухайгаа, хүн зонойнгоо жаргалта байдал тухай һайн һайн зохёолнуудые бэшэхыень уряална.

Гунга ЧИМИТОВ,
поэт.

Манай зураг дээрэ Зэдын аймагай хэлхээ холбооной таһагай 20 гаран жэлдэ телеграфисткаар хүдэлжэ ябаһан Мария Гурьяновна Верщининае харанат. Тэрэ Петропавловска сельсоведэй депутат, хэлхээ холбооной министерствын социалис мүрысөөнэй отличник юм.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Энэ зураг дээрэ Буряадай хүдөө ажахын институдай энизоотологиин кафедрэе даагша, ветеринарна эрдэмэй доктор Игнатий Лазаревич Наймановые бүлэг студентнэрэй дунда харанат.

Нүхэр И. Л. Найманов республикын хооро ажал хэрэгээрээ, залуу мэргэжэлтэдые һурган хүмүүжүүлдэгээрээ алдаршанхай. Тэрэнэй бэшэһэн олон тоото хүдэлмэри ветеринарна наукын хүгжэлтэдэ ехэхэн нүлөө үзүүлһэн байна.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

ШЭНЭ НОМ

ЭРЭЛХЭГ ЗОРИГ ТУХАЙ

Суута гараһан мүр мүрэшэгшэ Александр Николаевич Смолиной нэрэ орон доторнай мэдээжэ юм. Хилын харуулшан Смолин хилэ нэбтэрэгшэдые 169 дахин бариһан юм. Олон ушартань империалис тагнуулай агентнүүдтэй тэмсэхэдээ, хододоо илажа гараһан байгаа.

Тэрэнэй эрэлхэг зориг, дайшалхы шадабари тухай уран зохёолшо А. Авдеенко «Над Тиссой» гэһэн трилоги дотороо бэшээ бэлэй. Харин һаяхан «Следовая полоса» гэһэн багахан ном магазинуудта ороо. Авторынь Александр Смолин. Суута хилын харуулшан энэ номоо эдир шүүлдэ зорюулна. Хэдэн олон жэлэй турша соо хилэ сахиһан тухайгаа, тусхай һургуулитай нохойн инструкторай мэргэжэл тухай прапорщик Смолин ойлгосотойгоор, тодорхойгоор хөөрэнэ.

Сэрэгэй албанда мордохоёо байгаа залуушуулда хөөрэжэ үгэхэ юумэн А. Смолиндо ехэ бии. Коммунист Смолин 32 жэлэй турша соо хилын харуулай олон участогта алба хээ. Тэрэнэй баатаршалганууд правительствын 17 шангаар тэмдэглэгдэнхэй. Тэдэнэйнь дунда Ленинэй болон Улаан Одоной орденууд, хоёр медаль дайнай дүүрэһэн хойно, амгалан үедэ үгтэһэн байха юм. Мүн «СССР-эй гүрэнэй хилые сахилгада габьяа харуулһанай түлөө» гэһэн хоёр медальнар тэрэ шагнагданхай.

Номойнгоо оролто соо автор иигэжэ бэшэнэ: «Хилын харуулшадай дайшалхы хүдэлмэриие тон харюусалгатайда тоолодогби. Амгалан тайбан үедэшье хилын харуулшан гэзэшэ фронт дээрэ байһан мэтэ онсо һонор, дайсаниие угтахаар, түрэл ороноо уряалгүй айлшадһаа хамгаалхаар хододоо бэлэн байха зэргэтэй. Эхэ орондоо айхабтар дуратай, амгалан байдалайнь түлөө өөрынгөө харюусалые гүнзэгыгөөр ойлгоһон, хилын харуулай бүхы гурим журам һайнаар мэдэхэ хүн эндэ алба хэжэ шадаха».

Номойнь хуудаһа уншаха бүхэндөө эдэ үгэнүүдэнь тон зүб байһые ойлгонобди. Тэрэ өөрөө гансата дүршэлтэй бэрхэ хилын харуулшан болоогүй. Контрабандистнууд болон шпионуудые, бусадшье хилэ нэбтэрэгшэдые бариха мэргэжэл шадабарида тэрэ гансата һураагүй.

Арбан найма наһатайдаа 1942 ондо Александр Смолин һайн дураараа Улаан Армиин зэргэдэ ороо бэлэй. Үнэн зүрхэнһөө оролдон, сэрэгэй эрдэм шудалаа. Уданшьегүй Воронеж хотые хамгаалһан байлдаанда хабаадалсаа бэлэй. Һүүлээрнь һара болоһон хойно тэдэнэй полк тараагдажа, залуу сэрэгшэ хүбүүн байлдажа байгаа армиин ара талые хамгаалха хилын харуулай полкдо эльгээгдэбэ. Тэрэ сагһаа хойшо коммунист Смолин бүхы наһаяа хилын харуултай холбоо бэлэй. Белоруссиие. Баруун Украиные сүлөөлэлгэдэ хабаадалсаа. Смоленциын газар дээрэ, Волхов шадар болоһон байлдаануудта оролсоо. Эхэ оронойнгоо баруун хизаарые балмад дайсадһаа Улаан Армиин сүлөөлхэдэ, Александр Николаевич болон тэрэнэй нүхэд нангин хилээ һэргээн бодхоожо эхилээ. Хилын харуулай заставануудые шэнээр бариха хэрэг гараа.

Уданшьегүй Смолин нохой һургаха инспектор боложо, түрүүшынхеэ хилэ нэбтэрэгшэдые бариба. Украинын националист - бандидуудтай тэмсээ һэн.

Өөрынгөө түрүүшын багша болохо, погранзаставын начальник капитан Калинин, дайшалхы нүхэд сержант Дуров, рядовой Калбуков тухай Смолин сэдьхэлэй дулаан үгэнүүдээр бэшэнэ.

Сэрэгһээ табигдаха сагай болоходо, Александр Николаевичта хани нүхэдтээ хахасахань бэрхэтэй байгаа. Энээниинь ойлгоһон командирынь заставадаа үлэжэ, албаяа үргэлжэлүүлхыень дурадхаа. Смолин дуратайгаар зүбшөөгөө бэлэй. Застава дээрэхи ажабайдал тухайгаа автор яаралгүйгөөр хөөрэнэ. Дайшалхы нүхэд тухайгаа, хилын харуулшанай мэргэжэл тухай өөрынгөө бодол хубаалдана.

Хилын харуулай албан хүниие эрэлхэг зоригтойгоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ айхабтар ехэ нүлөө үзүүлдэг гэжэ автор тэмдэглэнэ. Тэрэ өөрөө эндэл дайсадые һүрдүүлдэг мүр мүшхэгшэ болоо. Смолин өөрынгөө нюусануудые даража байнгүй, уншагшадтаяа хубаалдана. Өөрынгөө дүршэл тухай, хилын харуулшанай албан тухай бэшэхэдээ, тэрэ ерээдүйн сэрэгшэдтэ, офицер-пограничнигуудта үнэн зүрхэнэй зүбшэлнүүдые үгэнэ.

«Следовая полоса» гэһэн номые сэрэгэй албанда мордохоёо байгаа залуушуул тон һонирхон уншажа, хилын харуулшадай орёошье, харюусалгатайшье албантай танилсаха.

А. ГОРЯЧИЙ,
сэрэгэй алба хаагша.

СЭВ-эй ОРОНУУДАЙ ТҮЛИШЫН МАГИСТРАЛЬ

Оренбургһаа СССР-эй баруун хилэ хүрэтэр уласхоорондын газай хоолой сорго татаха барилгые СЭВ-тэ хабаатай оронууд хэжэ байна.

Түлишын — элшэ хүсэнэй энэ хоолой сорго манай ороной Европодохи хубиие хүндэлэн һэтэ гараха юм. Техническэ хэмжээгээрээ тэрэ туйлай ехэ барилга болоно.

Газар доогуур баригдаха газай хоолой сорго 2750 километр утатай, хоолой соргонь 1420 миллиметр диаметртэй байха, 75 атмосфер хүдэлмэриин даралта доро 22 компрессорнэ станци газ таһалгаряагүй бүлэхэ. Компрессорнэ станцинууд комплектно-блогой аргаар баригдаха юм. Энэнь юун гэһэн удхатайб гэхэдэ, заводуудта бүтээгдэжэ бэлэн болгогдоһон технологическа бүхы түхеэрэлгэнүүд барилгын талмай дээрэ абаашагдан, хабсаргагдаха байна.

Хоолой соргонуудые гагнахадаа, гагналгын шэнэ аппарадуудые, материалнуудые хэрэглэхэ. Жэбэржэ һалахагүйнь тула хоолой сорго мүнөөнэй хэрэгсэлнүүдээр сахин хамгаалагдаха зэргэтэй.

Мүнөө бүхы участогуудта хүдэлмэри эхилээ. Хоолой соргын татагдаха газарнуудта 12 миллион тонно ашаа абаашагдаад байнхай. 168 гол мүрэн, тэрэ тоодо Волго, Дон, Днепр гэхэ мэтын ехэ гол мүрэнүүд дээгүүр, тиихэдэ автомобилиин ба түмэр замай 240 харгы дээгүүр һэтэ барилга хэгдэхэ юм. 110 километр газарынь айхабтар хүшэр бэрхэшээлтэй үндэр хада дээгүүр гарана.

Чехословакиин, Польшын ГДР-эй, Венгриин хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд энэ барилга дээрэ ажаллажа байна. Ажалай һайн эмхидхэл, барилгада хабаадагшадай бата хани харилсаан газай хоолой сорго бариха хүдэлмэриие 1978 ондо дүүргэхэ арга олгохо байна. Тиин түсэбтэ 10-дахи табан жэлэй һүүл багта тэрэ проектээр хараалагдаһан хүсэндөө ороохо ёһотой.

СЭВ-тэ хабаатай оронуудта түлишэ абаашаха хэрэгтэ байгаалиин газ ехэ үүргэ дүүргэхэ юм. Байгша түсэбтэ табан жэлдэ Советскэ Союз 800 миллион шахуу тонно условно түлишэ эдэ оронуудта эльгээхэ байна. Энэнь түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэйхиэ 43 процентээр үлүү болоно.

Үгээ ойлголсоһоной ёһоор, энэ хоолой сорго 5 участок болгогдонхой. Материальна гаргашыень тэн адляар хубаарилһанай үндэһөөр барилгада хабаададаг орон бүхэн эдэ участогуудые дааха байна. Эдэмнай ямар оронууд бэ гэхэдэ, Болгари, Венгри, ГДР, Польшо, Чехословаки болоно. Оренбургын газ олзоборилдог бүлэг барилгые технологическа шухала түхеэрэлгээр хангахадаа, Румыни ехэ хубитаяа оруулна.

Манай орон хоолой соргонуудые бариха баян дүй дүршэлтэй юм. Тиимэһээ тэрэ бадэрэлгын хүдэлмэри хэнэ, газай хоолой соргын проектын данса бэлдэнэ, барилгын хаагуур хэгдэхэ байһые тодорхойлно, газай хоолой соргын хүдэлмэриин хойноһоо хинана. энэ хоолой соргоор газай баруун хилэдэ хүргэгдэхэ байһан ушарые хангана. Гадна, шухала хэрэгтэй бологдод байгаа һаань, газай хоолой соргын зарим барилга дээрэ тэрээндэ хабаадаһан оронуудта манай гүрэн туһа хүргэнэ.

Газай хоолой соргын барилгын проектээр хараалагдаһан хүсэндөө оруулагдаһанай һүүлээр барилгада ямараар хабаадаа һэм, тэды шэнээн газ эльгээхэ байна. Газай хоолой соргын баригдахада, СЭВ-тэ хабаатай оронууд байгаалиин газаар улам һайса хангагдаха аргатай болохо юм. Энэнь эдэ оронуудай түлишын-элшэ хүсэнэй тэнсүүридэ, химическэ промышленностиин түүхэй эдээр хангагдалгые бэхижүүлгэдэ һайнаар нүлөөлхэ байна.

Юрий ИЛЬИЧЕВ,
АПН-эй корреспондент.

Мүрысөөтэ Шэтын областьһоо ерэһэн бэшэг

„НОЙРҺОО ҺЭРИҺЭН ТАЛАДА..."

Энэ хөөрөөгөө эхилхэдэмни уншагшад хүрэһөөр ойлгонгүй байжа магад. Буряадаймнай ахамад уран зохёолшодой нэгэн болохо Жамсо Тумунов түрүүшынгээ роман «Нойрһоо һэриһэн тала» гэжэ нэрлээ һэн. Түрэһэн нютагайнгаа урдын харанхы байдалһаа мултаржа, шэнэ һайхан ажабайдалаар һалбархын түлөө тэмсэгшэдые тэрэ магтан дуулаа бэлэй. Дуун гээшэмнай заходоо таһалдадаггүй, үеһөө үедэ дамжан, үшөөл үргэн ехэ дэлисэтэй, уран хонгёо боложо ханхинашадаг.

Тиигээд лэ уран зохёолшын нютагта, нойрһоо һэриһэн таладань һалбарһан ажабайдалые бүри баян элдибээр мандуулжа ябаашад — мүнөө үеын шэнэ-шэнэ Сэсэгмаа Дэлгэрнүүдтэ энэ хөөрөөгөө зорюулха гэжэ бодооб. Тиимэһээ Жамсо Тумуновые, тэрэнэй зохёолой нэрые дурадхан эхилһэмни гайхалгүй. Тэрэнтэй хамта, уран зохёолшын түрэһөөр тэбхэр 60 жэлэй ой байгша оной февраль һара соо гүйсэбэ. Энэ үдэрые тэмдэглэлгэдэ бэлэдхэлэй асуудалаар Табтаанай нурхэ зуураа, нютагай залуу зээдтэй танилсаһан байһан.

— Манай залуушуулаан заяан элдэб харгытай. Зарим нэгэниинь хото город ошожо шэглэжэ, дээдэ һургуулида ороһон ааб даа. Тиихэдэ нүгөөдүүлынь түрэл нютагтаа үлэжэ, арад зонойнгоо ажал хэрэгтэ хамһалсана, — гээд нютагай дунда һургуулиин багшанарай нэгэн сэдьхэл хананггяар харюусана.

— Энэ жэл арбадахи класс дүүргэһэн бүлэг хүбүүд, басагад комсомол-залуушуулай хонишон бригада эмхидхээ — гээд үшөө хэншьеб хэлэбэ....

Шэнэ бригадын тогтоһон тухайда дуулаһаншье һаа, тэндэ ябажа үзөөгүй тула тэнээр мэдэхэгүй байгааб. Нютагай соёлой хүдэлмэрилэгшэдтэй хамта комсомол-залуушуулай хонишон бригада ошохоор зорижо гарабабди.

Хотон бууйсануудые хараашалан ябанаб. Хойноһоо ороһон хүндын баруун ташаланда, монсогорхон толгойн үбэртэ түхеэрэгдэһэн ехэ бууса харагдаба.

— Энэл даа. Баян-Сагаанай бууса гээшэ, — гэжэ нүхэдни элишэлнэ.

Дун сагаан хонидоор бүрхөөгдэһэн тула тиигэжэ нэрлэгдэһэн хада байгаа аабза гэжэ һананаб... Нээрээшье залуу бригадын мэдэлдэ энэ хадые бүрхөөмэ олон хонид тоологдоно. Бүхыдөө гурбан отара. Отара бүхэндэ баригдаһан дандигар хотонууд, дулаан далнууд, байрын дүрбэн модон гэрнүүд эндэ харагдана. Ехэ хүһамаг хорсо соо буулгагдаһан үбһэ тэжээл. Хараха янзада үбэлжэлгын бэлэдхэл муу бэшээр хэгдэһэн.

Бригадада хүрэжэ ерэхэдэмнай, ажалай үдэр үни эхилэнхэй байба. Хонгоо адуулхаяа гараһан гурбан хүбүүдһээ бэшэниинь гэр бууса шадараа хэхэ ажалтай. Эдэнэй гэр байрануудые харабабди. Нэгэ гэртэнь һурган хүмүүжүүлэгшэ Жалсан Дансакдоржиев ажаһуудаг. Тэрэнэй нүхэр Бальжинима Нимаева бригадын тогоошон юм.

Хоердохи гэртэнь — улаан булан, столово... Гурбадахидань басагадай, дүрбэдэхидэнь — хүбүүдэй байра.

Удангүй бригадын хүбүүд басагад суглараба. Гүлмэр залуухануудаа... Олонхинь мал ажалтай түрүүшынхеэ танилсаһан зон. Гэбэшье, ажал хүдэлмэриһөө, дайралдаһан бэрхэшээлнүүдһээ тунхаригүй, шударгы зоя хэбэртэй. Эдэнэр нютагай дунда һургуули дүүргэд, далижан гараһан түрүүшын малшад бэшэ даа. Аханар, эгэшэнэрынь гү, али аба эжынэрынь баһал нютагайнгаа ажахые хүгжөөлсэжэ ябаһан зон байха. Зүгөөр эдэмнай ажалаа нэгэдхээд, шэнэ ёһоор эрдэмэй туйлалта хэрэглэн хүдэлхэ зон.

Бригадынхидтай танилсабабди. Дарима Балданова, Баир Дамдинов, Владимир Дампилон, Валентина Жапова, Илья Дашиев, Цыбен Цырендондоков, Баирма Цыдыпова, Аюрзана Сыхеев, Дарима Самбуева, Түмэн Мижитов, Баир Шардарцыренов, Галина Ямпилова...

Эдэнэртэй хөөрэлдэжэ байхада, хонишод болоһондоо үймэтайнууд.

— Ажалаа ээлжээгээр хубаарилжа хэдэгбди. Адуулгада ошоогүй зон газаахи, гэртэхиеэ хэдэг. Хэн-хэндэ хэхэ ажал олдоод лэ байдаг, — гээд тэдэнэр хөөрэнэ.

— Үбһэ хулһаяа, түлеэ түлишээ юугээр шэрэдэгбта? Хэнтнай жолоошоной эрхэтэйб?

— Манда ашаанай автомашина даалгагдаһан. Жолоошониинь Дугар Батоцыренов юм. Тиихэдэ бултаараа трактор жолоодохо эрхэтэйбди, тракторай байхада жолоошод хододоо олдохо.

Иимэһээ хэдыдэшье, илангаяа үбһэ тэжээл бэлдэлгын үедэ эдэнэр ядахагүй байна. Техникээр лэ хангаха хэрэгтэй... Энэ хэрэг хойто зунһаа бэелүүлэгдэхэ байһаниинь найдамтай. Теэд үнгэрэгшэ намаршье энэ бригадынхид буусадаа тэжээл шэрэхэ, суглуулха талаар эдэбхи үүсхэл гарган ажаллаһан байна. Мүнөө тус бригада газаагаа үбһэ, сенаж, һолоомон, зеленко-нөөсөөр һаһала элбэг.

Табтаанайн залуу хонишодой бригада үнгэрэгшэ зунай һүүл багаар эмхидхэгдэһэн байна. Тиимэ тула эдэнэй ажалай үрэ дүн хойто намар элирхэ болоно. Теэд тэрэ болотор бригадынхидай урда ехэ ажал хүлеэгдэнэ. Энэнь үбэлжэлгэ, түл абалга, нооһо хайшалалга, үбһэ тэжээл бэлдэлгэ, хурьгадаа тушаалга болоно. Эдэ хүдэлмэринүүдые хаһа саг соонь эмхигэйгээр үнгэргэһэнһөө арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй амжалта дүлдыдаха байна бшуу. Энэниие залуу хонишод һайнаар мэдэрнэ.

— Бүри Октябриин һайндэрэй урда тээ социалис уялгануудые абаа һэмди. 1976 оной уялганууд КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө мүрысөөндэ оролсохотой дашарамдуулан абтаа һэн, — гээд залуу хонишодой нэгэн уялгануудаа тодорхойлно. Хараад үзэхэдэ, «Баян Сагаанай» басагад, хүбүүд ехэхэн аад, харюусалгатай уялганууды дүүргэхэ болоно.

— Бригадатнай ондоо бригадатай мүрысэнэ гү? — гэһэн асуудалда:

— «Эрдэм» колхозой «Алханын сууряантай» мүрысэнэбди, — гэжэ тэдэнэр харюусаба.

...«Алханын сууряан»... гэхэһээ уламжалан, Табтаанайнхидай ямар нэрэтэй болоһон тухай һонирхогдобо.

— Манай бригада «Талын дуун» гэжэ нэрэтэй юм, — гэжэ нэгэниинь омогорхон хэлээдхибэ.

«Талын дуун»... Иимэ нэрэ үгэһэн шалтагыень ойлгожо ядабаб. Тойроод үргэн тала бэшэ ха юм даа. Али булта дууша зон байшоо гү?

— Хоороор дуулададаг бди, — гэн үшөө нэгэниинь бригадаяа үмөөрхэ тухэл үзүүлбэ.

Иимэ хөөрэлдөөнэй үедэ бригадын һурган хүмүүжүүлэгшэ нүхэр Дансакдоржиевай окружной болон областной сценэнүүд дээрэһээ жэнгинэсэ дууладаг байһыень һанаандаа оруулнаб. Гэбэшье, нютагай хүтэлбэрилэгшэдэй һанаһанай ёһоор, энэ нютагта тон түрүүн эмхидхэгдэһэн «Саханай» гэдэг коммунын нэрэ дурасхаал болгон, бригадада үгэжэ болохо һэн.

Теэд юумэн бүхэн, һайн һайхан хэрэг үлэ ганса нэрэһээ бэшэ ха юм даа. Нойрһоо һэриһэн талада хүгжэн һалбарһан ажахын сэнгэлиг байдалай магтаал гаршань болоһон дуун, тэрэниие хойшодоо шэнэ ёһоор бүри саашань хүгжөөхэ залуу үетэнэй жаргал дуун, түрэл нютаг Табтаанайнь дуун гэлэйт. Комсомол залуу зон дуугүйгөөр ябажа яагаад шадахаб даа?! Тиигээд лэ дуун мэтэ хонгёо, уран, хурдан дэбисэтэй болоһон ажалайнь дуун ханхинажа эхилбэ.

— Табтаанайн залуушуул ажал хүдэлмэри хүндэлдэг гэжэ найдамтайгаар хэлэхэ байнаб, — гээд пая боложо үнгэрһэн комсомолой XXIV окружной конференци дээрэ үгэ хэлэһэн Галина Ямпилова тодорхойлон мэдүүлээ һэн.

Теэд эдэ үгэнүүд дэмы хэлэгдээгүй гэжэ һанагдана. Эндэхи колхозой 72 комсомолшуудай 63-ниинь бодото үйлэдбэри дээрэ хүдэлжэ ябана. Тиин Галина Ямпилова саашань хэлэхэдээ:

— Бидэ бригададаа 12 комсомолшуудбди. Тиин ажал хүдэлмэриин шалгалта амжалтатайгаар дабаха гэжэ шиидэнхэйбди, — гэжэ конференциин делегадуудай урда мэдүүлһэн байна.

Нигэжэ мэдүүлхэнь гайхалгүй. Юундэб гэхэдэ, «Талын дуунай», комсомол бүлын гэшүүд өөһэдынгөө группкомсорг, ВЛКСМ-эй окружкомой гэшүүндэ кандидат Галина Ямпиловагай һанал бодолыень гүйсэдөөр дэмжэн, хэлэһэн үгыень хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ шадаха байһаниинь найдамтай.

Ажал хэжэ шадаха зон амаржашье шадаха гэһэн бодолые энэ бригадынхид дэмжэнэ. Ажалай һүүлээр сүлөө сагаа байрадаа телевизор хаража гү, али радио шагнажа, һонин ном, журнал гү, али газетэ уншажа үнгэргэдэг байна. Мүн зарим үдэшэ колхозойнгоо центр ошожо, һургуулиин спортзал соо баскетбол, волейбол наададаг заншалтай. Сэхыень хэлэхэдэ, эдэ хүбүүд, басагад хэхэ юумэеэ оложо ядаад, гунигралдажа байдаггүй зон юм.

А. ЖАМБАЛОН

Агын округ.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

ТҮСЭБ ДҮҮРГЭГДЭЭ

БЕРЛИН. Республикын арадай ажахын 1975 оной түсэбэй дүүргэлтын дүнгүүд тухай ГДР-эй Гүрэнэй түбэй статистическэ управлениин мэдээсэл эндэ тунхаглагдаба.

Үнгэрһэн жэлдэ ГДР-эй национальна олзо доход 6,6 миллиард маркаар ургажа, 141,6 миллиардта хүргэгдөө гэжэ мэдээсэл дотор хэлэгдэнэ. 1974 онойхитой сасуулхада, тэрэ 5 процентээр нэмэбэ. Промышленна үйлэдбэриин хэмжээн жэлэй турша соо 6,1 процентээр ургаһан байна.

Гадаадын худалдаа наймаанай эрьесэ — 7 процентээр, хүн зоной олзо оршо 4 процентээр нэмэбэ. Промышленностьда ажалай бүтээсэ 5,8 процентээр дээшэлээ.

КАРЛОВА ВАРАДА

ПРАГА. Бүхэли жэл соо таһалгаряагүй хүдэлдэг болоһон Карлова Варадахи элүүржүүлгын бүхы байшангууд заһабарилагдаад, саашанхи ажалаа үргэлжэлүүлгэдэ шухала хэрэгтэй заһбарлалгын һүүлээр дахинаа хүдэлжэ эхилбэ. Энэ жэлдэ Баруун Чехиин суута курортдо Чехословакиин нютаг бүхэнһөө, мүн хилын саанаһаа 56 мянган, нёдондо жэлэйхиһээ 1.500-гаар олон хүн эндэ ерэжэ, энэ жэлдэ амараха юм.

ЭД БАРААН ҮРГЭНӨӨР АНДАЛДАГДАНА

ВАРШАВА. Түсэбтэ энэ табан жэл соо Советскэ Союз 1,2 миллион холодильник, 800 мянган пылесос, хубсаһа угаадаг 350 мянган машина, 350 мянган, тэрэ тоодо 40 мянган үнгэтэ телевизор Польшодо эльгээхэ юм. Фотоаппарат, часууд, радиоприемнигууд Польшодо гүйсэтэйгөөр худалдагдадаг юм.

Хилын саанаһаа Польшын худалдан абадаг үргэн хэрэглэлэй эд бараанай 50 гаран процентнь Советскэ Союзһаа ородог. Польшо гол түлэб бүд нэхэлгын промышленностиин зүйлнүүдые, мебель, гутал, косметикэ, спортын, туризмын зэр зэмсэгүүдые СССР-тэ худалдана.

БАРИЛГАШАДАЙ АМЖАЛТАНУУД

СОФИ. Түсэбтэ зургаадахи табан жэлэй (1971—1975 онууд) туршада Болгариин Арадай Республикада гидротехническэ олон ехэ барилга ашаглалгада оруулагдаа. Гидро-барилгашад габшагай ажалаараа түсэбтэ долоодохи табан жэлэй ажалай шэнэ туйлалтануудай үндэһэ һууриие табяа. Мүнөө үедэ «Чайра» ГЭС-эй барилга дээрэ ажал түлэг дундаа ябуулагдажа байна, орон доторхи уһалууриин эгээ ехэ түхеэрэлгын барилга Дунай мүрэн дээрэ эхилэнхэй. Энэ жэлдэ гүрэнэй «Гидрострой» ажахын нэгэдэл 76 миллион лев сэнтэй барилга-хабсаралгын ажал бүтээхэ байна.

СОВЕТ ВЫСТАВКЫН АМЖАЛТА

БУДАПЕШТ. Венгриин ниислэлдэ «Совет далайн флот» гэһэн выставкэ амжалтатайгаар үнгэргэгдэжэ байна. Элдэб суднануудай фотозурагууд ба түхэл дүрсэ, совет туг доро тамардаг корабльнуудай тогтодог хилын саанахи портнуудай картанууд болон үнгэтэ панноуннууд далайгаар ашаа зөөхэ, судна бүтээхэ, далай соогуур шэнэ зам нээхэ талаар СССР-эй туйлаһан амжалтануудые үнэншэмөөр харуулна.

САЙГОНДОХИ ГРАЖДАН ЗАСАГ ЗАХИРГААН

ХАНОЙ. Эндэхи Сэрэгэй албан зургаанай комитедэй арадай революционно комитедтэ засаг түрэ дамжуулгын баяр ёһолол Хо Ши Минэй нэрэмжэтэ Сайгон хотодо болобо. РЮВ-эй ВРП-гэй түрүүлэгшэ Хюинь Тан Фат Арадай революционно комитедые правительствын мэдэрһэн тухай шиидхэбэриие соносхоод, энэ хадаа политическэ тон ехэ удха шанартай хэрэг болоно, Урда Вьетнамай хүгжэлтын шэнэ шатада туйлагдаһан ээлжээтэ амжалтые гэршэлэн харуулна гэбэ.

ОЛИМПИИН НААДАНАЙ ГАЛ НОСООГДОБО

Эртэ урда сагай Олимпиин наадаиай үлгы бологшо Олимпиһаа ерэһэн зула-гал Берзигель хада дээрэ табигдаһан булад хоёр аяга соо 11 хоногой туршада байлгагдаһанаа, Олимпиин наада үнгэргэхэ стадиондо эсарагдаба. Тиролиин нииолэлэй түүхэ домогто ороһон энэ хоёр аяга һүүлэй 12 жэлэй туршада хоёр удаа спортын ехэ мүрысөөнүүдые үнгэргэһые гэршэлнэ ха юм.

Австриин Республикын президент Рудольф Кирхшлегер гэгшын 1976 оной Олимпиин үбэлэй наадаиай нээгдэһэн тухай соносхоходонь, нэрьемэ альга ташалгаар угтаба. Тиин олон оронуудай 60000 харагшад болон спортын наадануудта дуратай хэдэн зуун миллион хүн телевизор хаража һонирхобо.

Хүндэтэ айлшадай трибунын дэргэдэ Олимпиин наада үнгэргэһэн ниислэл хотонууд эстафетэ дамжуулгын ёһолол үнгэргэжэ, олоной анхарал татаа. Саппора хотын делегаци Олимпиин наадаиай туг Тиролиин ниислэлэй мэртэ баяр ёһололой оршон байдалда барюулна.

Олимпиин наадаиай гал носоолгын болоходо, ёһотойл һайндэрэйхидэл үзэгдөө. 1964 оной Олимпиин наадаиай чемпионууд санашан Кристль Хаас шаргашан Иозеф Файштмантль хоёр наадаиай гал нособо.

Трибуиын урдуур дэлхэйн 36 оронсй спортсменүүд хойно хойноһоо һубариидан үнгэржэл байна. Стадиондо суглаагшад Совет оронсй түлөөлэгшэдэй бии болоходо, нэрьемэ альга ташалгаар угтана. СССР-эй тугые Владимир Третьяк үргэжэ ябаа. Манай оронсй спортсменүүд памбагар һайхан малгай, хубсаһатай. Энеэдэ зугаа элбэгтэй Совет оронсй спортсменүүдэй хотын үйлсэ, талмайнуудта бии болохотойнь зэргэ тэрэ дороо ажалшад сугларжа, асуудалнуудые һурана, гараа табижа угтэхыень гуйна. Илангаяа Саппора хотодо үнгэргэгдэһэн наадаиай чемпионууд — санашад Галина Кулакова, фигуристнууд Ирина Роднина, Александр Зайцев, Людмила Пахомова, Александр Горшков, һаяхан Европын чемпионка болоһон 19 наһатай Ригын оёдолшон Вера Зозуля гэгшэдтэ амар заяа үзүүлнэгүй.

Наадаиай нээгдэһэн түрүүшын үдэшэ шаргаар һолжорогшод, мүльһэн дээрэ һолжорогшод, фигуристнууд наадаяа эхилһэн байна.

1980 ондо Олимпиин наада үнгэргэхэ эмхидхэлэй комитедэй түрүүлэгшэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо И. Т. Новиков, СССР-эй спорткомитедэй түрүүлэгшэ С. П. Павлов гэгшэд манай оронсй олимпийцүүдые амаршалха зуураа, наадан бүхэндөө амжалта туйлахыень хүсэбэ. «Совет оронсй спортсмен-олимпиец мүрысөөн бүхэндэ амжалта туйлаха ёһотойбди» гээд суглаанай тогтоол дотор хэлэгдэнэ. Юуб гэхэдэ, КПСС-эй XXV съездэдэ комсомолой эльгээхэ рапорт соо Олимпиин наадаида хабаадагшад гараа табижа үгэхэ.

* * *

Олимпиин наадаида хабаадалсахаар арбан хоёр оронсй суглуулагдамал хоккейн команда ерэһэн байгаа. Зүгөөр түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэхэ наадануудта бултадаа хабаадахагүй болоно. Ушарынь хэлэхэдэ, эрхимээр наадаһан командануудынь түрүүшын бүлэгтэ, нүгөөдүүлынь удаадахи — долооһоо арбан хоёрдохи хүрэтэр һуури эзэлхын түлөө хоорондоо наадаха байна.

Мүнөө «А» классай бүлэгтэ СССР-эй, Чехословакиин, Финляндиин, США-гай, Польшын, ФРГ-гэй суглуулагдамал команданууд наадаха болонхой.

Манай оронсй суглуулагдамал команда февралиин 6-да США-гай хоккеистнүүдтэй наадаха болоно. Удаань — февралиин 8-да Польшын, арбанда — ФРГ, 12-то Финляндиин командатай наадаха. Һүүлшынгээ уулзалга февралиин 14-дэ Чехословакиин хоккеистнүүдтэй үнгэргэхэ.

Үндэр хадата Тироль шадар эхилхэ Олимпиин үбэлэй наадаида хабаадалсахаар 36 оронсй 1.826 спортсмен суглараба. Тиин эндэ суглараһан спортсменүүдэй хахадһаа олониидынь наадануудта хабаадалсахадаа, шүүжэл гараха зорилго урдаа табина, нүгөөдүүлынь һүүлшын минута, секундын дүүрэтэр шанга тулалдаа үнгэргэхэл ха.

Шаргаар урилдахаар татагдаһан жэн харгыгаар үнгэргэгдэһэн һүүлшын нэгэ һорилго дээрэ ГДР-эй 22-той Ханс Рини гэгшэ Олимпиин наадаиай зүргэ дээрэ шэнэ рекорд тогтообо. Тэрэ 1.220 метрэй зайе 51,92 секунда соо гаталшархёо. «Түргөөр һолжорхо аргагүй» гэжэ тэрэ журналистнуудта харюусахадаа, намһаа солбон хурданаар һолжорхо спортсмен үгы гэһэншүүгээр багсаамжалһан байна.

Олимпиин наадан дээрэ

ХАБААДАЛСААД, ШҮҮХЭЭР...

илахын тула хүшэр хүндэ дабалтануудые зүрхэтэйгөөр, ами бэеэ хайрлангүй тулалдажа гараха хэрэгтэй бологдоно. Жэшээнь, шаргаар һолжорһон Рини гэгшэ арбадахи тойролго дабажа ябахадаа, шүүд харгыһаа халин алдаа. Сэхынь хэлэхэдэ, ГДР-һээ ерэһэн спортсменүүдые шаргын зүргэ дээрэ түрүү һууринуудта гараха ха гээд багсаагдана. Манай Вера Зозуля түрүүшын туршалгада табадахи һуури эзэлһэн байба. Харин нүгөөдэ — Дайнис Бремзе гэгшэ хоёрдохи туршалгын удаа гурбадахи гэхэ гү, али Риниэһээ 0,53 секундаар хожомдоһон байна.

Фигурна һолжоролгоор США-гай чемпион Терра Кубичка елүүр дээрэ һолжоржо эхилхэдээ, орёо хүндэ упражнени гүйсэдхэбэ ха. Энээниинь Австриин газетэ «Олимпиин сальто» гэжэ нэрлэһэн байна. Зүгөөр мүрысөөн дээрэ энэ упражнениин гүйсэдхэгдэхэдэ, судьянар тоолохо ха гү гэһэн асуудалай гарахада, урдань дэлхэйн чемпион ябаһан Эммерик Данцер гэгшэ энээниие судьянар тоохогүй байха гэжэ һанамжалаа.

Байгша ондо эхилһэн Олимпиин үбэлэй наадан дээрэ хадаһаа санаар һолжоролгын мүрысөөн гол һуурия эзэлхэ ёһотой гээд «Курир» газетэ бэшэнэ. Юуб гэхэдэ, үнгэрэгшэ жэлдэ эндэхи хадаһаа түргөөр һолжорогшод сооһоо Австриин Франц Кламмер гэгшэ рекорд тогтооһон байгаа. Харин һорилгын болоходо, энэ рекордынь 30 хүн шэнэлһэн байба ха юм.

— Олимпиин наадан дээрэ хурдан, солбон спортсмен хэрэгтэй. Зүгөөр хурдаа гүйнэб гэжэ ябаһаар буруу тээшэ халба һурэшэхэшье ушар тохёолдодог, — гээд Евгений Куликов хөөрэнэ.

СССР — Австриин хоккеистнүүдэй наада дамжуулгаар Австриин радио, телевидени хүдэлмэреэ эхилбэ. Хоккейн хэдэхэн наадаһаа бэшэниинь Олимпиин бүхы наадануудые дэлхэйн 21 оронуудай 500 миллион шахуу ажалшад хаража һонирхоко байха. Тиин февралиин 4-һөө 15 болотор үргэлжэлхэ Олимпиин наадаиай телевизионно программа 7 мянган минута соо үргэлжэлхөөр хараалагдана.

(ТАСС).

* * *

Эхилээд байһан Олимпиин наадаида хабаадагшад дүн хамта 111 медальнуудта хүртэхын түлөө хоорондоо мүрысэхэ болоно. Спортсменүүдтэ тус тустаа 37-гоод алтан, мүнгэн, бронзо медальнууд барюулагдаха юм. Эгээл олон — гушаад медаль санаар һолжорогшодто, трамплинһаа һурэгшэдтэ барюулагдахаар хараалагдана. Гэдэнэй зургаанниинь хадалиг газарһаа түргөөр һолжорогшодто, дүрбэниинь фигуристнуудта, гурбанниинь шаргаар һолжорогшодто, хоёрынь биатлоноор мүрысэгшэдтэ, нэгэниинь хоккеистнүүдтэ барюулагдахаар хубаагдаһан байна.

(ТАСС).

Хэдэн жэлэй саада тээ түмэр замай Улаан-Үдэ станциин локомотивна деподо ороһон хүн мүнөө эндэ ерэбэл танихагүйдөө магад. Юуб гэхэдэ, һүүлэй жэлнүүдтэ нилээд ехэ хубилалта эндэ болонхой бшуу. Газаа талаһаа үнгэлүүлэгдэһэн хирпиисээр баригдаһан корпусууд эндэ бодонхой. Элдэб детальнуудай эндэ тэндэ ямаршье гуримгүйгөөр обоолоотой байхыень мүнөө харахагүйт. Үлүү детальнуудые хадагалха тусхай газар бии юм. Цех бүхэн соо ариг сэбэршье, уужам һаруулшье байдаг болоо.

ТАРИМАЛ СЭСЭГҮҮД ХАНГАЛТАНА

Гадна, хаа хаанагүй таримал сэсэгүүдые олоор хаража болоно. Тиимэһээ ногоон ургамалай хуншуухан үнэр анхилжа, эндэхи агаарые сэбэрлэн арюудхана. Хүдэлмэришэн бүхэн ариг сэбэрэй түлөө харюусаха ёһотой. Тиигэншьегүй яахаб. Хүн бүхэндэ сэбэр агаар хэрэгтэй ха юм.

Мүн хүдэлмэриингөө газарые ариг сэбэр байлгахын түлөө мүрысөөн эндэ дэлгэрүүлэгдээ. Ушарынь юуб гэхэдэ, электроцехэй коллектив иимэ үүсхэл гаргаһан байгаа. Тус цехэй хүдэлмэришэд мүрысөөнэй эхинһээ хойшо түрүү һуурияа алданагүй. Мүнөөшье ариг сэбэрые сахиха талаар үльгэр жэшээ бусадта харуулһан зандаа. Электроцехэй коллективэй дунда ариг сэбэрые сахилгада эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг нүхэд олон.

Ф. СОРОКИН.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тус цехэй электрослесарьнүүд Владимир Мертвецов (зүүн гарһаа) Владимир Снопков гэгшэд хүдэлмэрилэгшэдэй амардаг таһалга соо сэсэгүүдые һууридань табижа байна.

АВТОРАЙ фото.

ШЭНЭ БАЙРАДА ОРОБО

Партиин XXV съездын нээгдэхын урда тээ Буряадай барилгын управлениин барилга хабсаралгын 1-дэхи управлениин коллектив шуһа абадаг республиканска станциин шэнэ байшан барижа дүүргээд, ашаглалгада оруулба.

Олон тооты кабинедүүд соо клиникын, серологиин, бактериологиин ба бусадшье лабораторинууд түхеэрэгдээ. Мүн лэ мүнөөнэй медицинын түхеэрэлгэнүүдээр хангагдаһан шуһа бэлдэлгын, лиофильна аргаар плазма хаталгын таһагууд нээгдээ.

Гадна элдэб юумэ хадагалха складууд, хубсаһа угаадаг газар, автогараж гэхэ мэтэ ашаглалгада оруулагдаа.

— Манай хүдэлмэрилэгшэд тааруу зохид байрада ороходоо ехэ урматай, баяртайнууд. Эндэ һайнаар, ашагтайгаар хүдэлэгдэхэ, — гэжэ станциин главна врач М. А. Платонова хөөрэнэ.

Али болохо түхеэрэлгээр хангагдаһан тус станциин хүдэлмэрилэгшэд жэлэй туршада үбшэнтэндэ 4000 литр шуһа бэлэдхэхэ аргатай болоо. Тиихэдээ хэды олон хүнэй ами наһа абарха гээшэб.

Х. СЕРГЕЕВ.

НЮТАГ НЮТАГАЙ ҺОНИН

НЭГЭ КОЛЛЕКТИВЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

Улаан-Үдын хэлхээ холбооной 42-дохи отделениин коллектив партиин XXV съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын тула шармайна.

Тус коллектив январь һарынгаа түсэбтэ даабари үлүүлэн дүүргэжэ, шэнэ жэлэн һайндэрэй үедэ почтоор ороһон олон тоото бэшэгүүдые, үнэтэ бандероль болон посылкануудые саг соонь хүн зондо тараажа үгэһэн байна.

Почтальонууд Г. Н. Федосеева, О. Я. Попова, М. К. Чебунина гэгшэд эрхим ажалаараа шалгаржа, Улаан-Үдын почтамтын диренциин Хүндэлэлэй грамотануудта хүртөө. Хүдэлмэридөө харюусалгатайгаар хандадаг түрүү почтальонуудай нэгэн Г. Н. Федосеева КПСС-эй Октябрьска райкомой грамотаар шагнагдаа.

Н. ХАЗАГАЕВ.

Хүдөө ажахын институтда

ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ ҮҮСХЭЛ ДЭМЖЭГДЭЭ

Институдай комсомолой комитедэй бюрогой зүблөөн боложо, инженер, зоотехнигүүдые бэлдэдэг факультедэй 321-дэхи группын студентнэрэй гаргаһан үүсхэлые зүбшэн хэлсээ.

Республикын аймагуудай ажахынуудта практика гарахаар эльгээгдэһэн тус группын студентнэр түл абалгын хүдэлмэридэ хабаадалсахадаа, гарза хоролтогүйгөөр хурьга абая гэһэн уряатайгаар колхоз, совхозуудай залуушуулда хандаа. Комсомолой бюрогой гэшүүд энэ үүсхэлые хаража үзөөд, практика гарахаар эльгээгдэхээ байһан бүхы залуушуулда энэ һайн хэрэгые дэмжэхыень уряалһан байна.

СААШАНХИ ЗОРИЛГОНУУД

Һаяхан институдай партийна нэмэл суглаан боложо үнгэрөө. Эндэ «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүд ба Буряадай хүдөө ажахын институдай коллективэй урда табигдаһан зорилгонууд» гэһэн асуудалаар институдай ректор, доцент К. Д. Миронов элидхэл хээ.

Һуралсалай хүдэлмэриин талаар проректор И. А. Ленец, эпизоотологиин кафедрые даагша, доцент И. Л. Найманов, ветеринарна факультедэй студентка Э. Одинцова гэгшэд үгэ хэлээ.

А. ПАКЕЕВ.

ПРАКТИКЫН УРДА ТЭЭ

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай түүхэ ба хэлэ бэшэгэй факультедэй студентнэр үбэлэйнгөө сессидэ ехэ оролдосотойгоор бэлдэһэн байна. Сесси тушаа асуудалаар үнгэргэгдэһэн хамтын суглаан дээрэ тус факультедэй бүхы студентнэр партиин XXV съездын хүндэлэлдэ зорюулжа, шалгалтаяа эрхим һайнаар тушааха гэһэн уялга абаа һэн. Тиихэдээ дунда зэргээр 4,3 гэһэн баллаар бүхы шалгалтануудаа тушаахаар хараалһан байна.

Тус факультедэй 336-дахи ба 334-дэхи бүлэгүүдэй студентнэр хоорондоо социалис мүрысөө баталаа һэн. 334-дэхи бүлэгэй 25 студентнэр сооһоо 16-ниинь политэкономёор «5» гэһэн сэгнэлтэнүүдые абаһан байна. Эдэнэр бэшэшье шалгалтануудтаа инмэл дүнгүүдые туйлаа.

Харин 336-дахи бүлэгэй студентнэр шалгалтануудаа бүришье һайнаар тушаажа, уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлээ.

Эдэ бүлэгүүд сооһоо факультедэй комсомолой комитедэй бюрогой секретарь А. Шаповалов, һуралсал-хүмүүжүүлгын талаар комиссиин түрүүлэгшэ Н. Мокров, институдай профкомой түрүүлэгшэ В. Тушемилов, С. Хадаханэ, В. Конечных, М. Хадаханэ ба бусад бүхы шалгалтануудаа һайнаар тушааһан байна.

Ээлжээтэ шалгалтаяа эмхитэй гуримтайгаар үгэһэн эдэ студентнэр үбэлэйнгөө амаралтада гаража, амаржа байнхай. Дээрэ дурсагдаһан бүлэгүүд сооһоо шалгалта тушаахадаа эрхимүүдэй тоодо ороһон 30 студентнэр Москва хото аяншалхаяа ошоо.

Һонирхолтой зохидоор амарһанайнгаа удаа тэдэнэр республикын һургуулинуудта ошожо, педагогическа практика гараха юм.

В. БАДМАЕВ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. Байгал-Амарай түмэр зам барингшадай социалис уялганууд. «Январь амжалтатайгаар түгэсэбэ» — фото-мэдээсэл. «Прибор бүтээгшэдэй ажалай вахта» — Л. Пархоменкын корреспонденци.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Хүдөөгэй ажалшадай ашата туһада» — А. Именохоевой статья. «Арболит» — А. Натаевай статья.

Гурбадахи хуудаһан тематическа.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. ТАСС-ай материал. Хилын саана. Мэдээсэлнүүд.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 9.05 — **«XII үбэлэй Олимпийскэ наадан». Елүүр дээрэ гоё һайханаар һолжоролго, хоёр хөёрооро һолжоролгын богони программа** (үнгэтэ). 11.20 — «Шатарай һургуули» (үнгэтэ). 11.50 — Забһарлалга. 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Нэгэн бултанай түлөө, бултадаа нэгэнэй түлөө» (үнгэтэ). 12.55 — «Танай һанамжа (үнгэтэ). 14.00 — «Литературна зохёолнууд экранда». «В добрый час!» — уран һайханай фильм. 15.35 — Концерт. 15.45 — Забһарлалга. 15.55 — **«XII үбэлэй Олимпийскэ наадан».** 18.30 — «Время». 19.00 — «Танай һанамжа» (үнгэтэ). 20.05 — **«XII үбэлэй Олимпийскэ наадан»** (үнгэтэ). 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — «В добрый час!» — уран һайханай фильм. 22.50 — Забһарлалга. 23.00 — «Элегия влюбленных» — фильм-балет (үнгэтэ). 23.15 — **«XII үбэлэй Олимпийскэ наадан». Хоккей. СССР — США.** (1-дэхи үе). 24.00 — «Время». 00.30 — **«XII үбэлэй Олимпийскэ наадан». Хоккей. СССР — США.** (2-дохи ба 3-дахи үенүүд).

Телефон телеграф радио ХИЛЫН САНАҺАА

ГУАЯКИЛЬ

ШЭНЭ ИЛАЛТАНУУДАЙ СЪЕЗД

ТАСС

Советскэ Союзай Коммунис партиин XXV съезд эб найрамдалай ба коммунизмын хэрэгүүдэй шэнэ илалтанууд тэсшэ дабшаха гол пункт болохо ёһотой гээд Экуадорой коммунистнууд батаар этигэн найдажа байһанаа мэдүүлнэ гэжэ Экуадорой Коммунис партиин ЦК-гай пленумэй «Пуэбло» газетэдэ толилогдоһон тогтоол дотор хэлэгдэнэ.

XXIV болон XXV съездүүдэйнгээ хоорондохи үе соо Советскэ Союзай Коммунис парти эб найрамдалай политика шууд сэхээр бэелүүлэн, бүхы хүн түрэлтэнэй аша туһада түүхэтэ илалтануудые туйлаа, сүлөөтэ ба бэеэ даанаан байдалайнгаа түлөө арадуудай тэмсэлдэ туһаламжа, дэмжэлгэ үзүүлэн, интернациональна уялгаяа үнэн сэхээр дүүргээ гэжэ КПЭ-гэй ЦК тэмдэглэнэ. Коммунизмын материальна, техническэ үндэһэ һуури байгуулаа, совет арадай байдал улам һайжаруулаа. Совет эрдэм, техникэ шэнэ амжалтануудые туйлаба.

XXV съездээ угтажа байһан Советскэ Союзай Коммунис парти бүмбэрсэг дэлхэйн бүхы коммунистнуудаар, революционернүүдээр, түрүү үзэлтэй хүнүүдээр дэмжэгдэнэ гэжэ КПЭ-гэй ЦК-гай тогтоолой түгэсхэлдэ хэлэгдэнэ.

КОНАКРИ

ГВИНЕЙН ПРЕЗИДЕНТЫН ЭЛЬГЭЭҺЭН БЭШЭГ

ТАСС

Гвинейн Республикын президент Ахмед Секу Туре Анголын Арадай Республикые Гвинейдэл адляар мэдэрһэн тухайдаа мэдүүлһэн Африкын нэгэдэлэй эмхиин гэшүүн 22 гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэдтэ бэшэгүүдые эльгээбэ.

Сьерра Леонегэй правительствын һаяхан НРА-е мэдэрхэдэнь, «ОАЕ-гэй гэшүүн 24 орон Анголын арадай нангин хэрэгые дэмжэбэ» гэжэ текстынь Гвинейн радиогоор дамжуулагдаһан бэшэг соо хэлэгдэнэ. ОАЕ-гэй уялгын үндэһөөр Анголын Арадай Республика Африкын нэгэдэлэй эмхиин бүрин эрхэтэ гэшүүн болоо гэһэн ниитэ нэгэн һанал бодолдо Сьерра Леонегэй президент Сиака Стивенстэй январиин 30-да Фаранах хотодо уулзаха үедөө ерэһэн байшабди гэжэ бэшэг дотор тэмдэглэгдэнэ.

«Энэ хадаа бэеэ дааһан байдалтай Африкые хубаарилхаар эрмэлзэжэ байһан уласхоорондын империализмын һүйдхэлтэ ябуулгануудай урда бүхы Африкын арад зоной һанал нэгэтэй байлгын ехэ илалта болоно, — гэжэ Секу Туре мэдүүлэв.— Африка түбиие бэеэ даадаһан байдалтай болгохын түлөө, эб найрамдалай ба хүгжэлтэ дэбжэлтын түлөө хамтынгаа тэмсэлдэ илалта туйлаха байһандаа этигэн найданабди».

САН-ХОСЕ

СОВЕТСКЭ СОЮЗ — ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ТҮШЭГ ТУЛГУУРИ

ТАСС

Советскэ Союзай Коммунис партиин болохоёо байгаа съезд бүхы хүн түрэлтэнэй хуби заянда айхабтар шухала удха шанартай байна гэжэ Коста-Рикын гадаадын хэрэгүүдэй министр Гонсало Фасио ТАСС-ай корреспондентэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлэв.

Советскэ Союзай батаар, залан сэхээр бэелүүлдэг уласхоорондын шахардуу байдал һуларуулгын политика энэ съезд дээрэ саашадань хүгжөөгдэхэ гээд этигэн найдажа байһанаа министр элирхэйлээ. Эб найрамдалта энэ политика бүхы оронуудай арадуудай, тэрэ тоодо Коста-Рикын арадай аша туһада харюусана гээд министр хэлэбэ.

Сэрэгэй гаргашануудые хорообын тула Советскэ Союз ехэ оролдолго гаргана гээд Гонсало Фасио онсолон тэмдэглэһэн байна. Үлүү гараһан эдлэл хэрэгсэлнүүдые, мүнгэ зөөри хүгжэжэ байгаа гүрэнүүдэй аша туһа үгэхын, арадуудай байдал һайжаруулхын тула гаргашалжа болоно гээд тэрэ мэдүүлээ. Зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалгаяа болюулхын түлөө Советскэ Союзай тэмсэлые бүхы дэлхэйн арад зон үндэрөөр сэгнэнэ.

Уласхоорондын шахардуу байдал һуларуулгада эсэргүүсэн тэмсэдэг дайсадта шанга харюу сохилто үгэхэ шухала гэжэ гадаадын хэрэгүүдэй министр хэлэһэн байна. Уласхоорондын оршон байдалда Пекинэй хүтэлбэрилэгшэдэй үүдхэжэ байгаа һүйдхэлтэ ябуулгые тэрэ эрид буруушааба. Хүгжэжэ байгаа оронуудай хойноһоо бүрин хиналта тогтоохые Хитад оролдоно гэжэ Гонсало Фасио заагаа. Тиихэдэ хүгжэжэ байгаа гүрэнүүдэй дотоодын хэрэгүүдтэ Пекин сэхэ хамааралсана. «Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй иимэ хараа бодол бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ тойбо татана» — гэжэ Коста-Рикын гадаадын хэрэгүүдэй министр түгэсхэлдөө хэлэбэ.

ВАРШАВА

ПОРП-ын ЦК-гай ПОЛИТБЮРОДО

ТАСС

Уласхоорондын ба үзэл сурталай асуудалнуудаар социалис оронуудай Коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай Центральна Комитедүүдэй секретарьнарай 1976 оной январиин 26-да Варшавада болоһон зүблөөнэй дүнгүүд тухай мэдээсэлые ПОРП-ын ЦК-гай Политбюро шагнаба. Энэ зүблөөнэй тобшололнуудые һайшаагаад, эдэниие бодото дээрэнь бэелүүлхэ тухай дурадхалые ПОРП-ын ЦК-гай Политбюро баталан абахадаа, социалис хани нэгэдэлтэ гүрэнүүдэй нэгэдэл, жагсаал саашадань бэхижүүлдэг, уласхоорондын шахардуу байдал һуларуулгые гүнзэгырүүлдэг үзэл сурталай ажал ябуулгада харилсаа холбоое саашадань хүгжөөхэ шухала гээд ПОРП тоолоно гэжэ тэмдэглээ.

СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыкатай январиин 27—28-да Москвада уулзажа, хөөрэлдөөнүүдые хэлгын дүнгүүд тухай ПНР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр С. Ольшовскиин мэдээсэлые ПОРП-ын ЦК-гай Политбюро шагнаад, һайшааһан байна.

КАРАКАС

ВЕНЕСУЭЛЫН КОМПАРТИИН ЦК-гай ПЛЕНУМ

ТАСС

Венесуэлын Коммунис партиин Центральна Комитедэй пленум эндэ боложо дүүрэбэ. КПСС-эй болохоёо байгаа XXV съезд хадаа Советскэ Союзда коммунизм байгуулгын шухала шата, бүхы дэлхэйн коммунистнуудай нэгэдэл бэхижүүлхэ хэрэгтэ үнэтэ туһа нэмэри болохо байна гэжэ пленум дээрэ тэмдэглэгдээ.

Империализмын хүсэнүүдтэ, Урда Африкын эзэрхэг түримхэйшүүлдэ, гадаадын хүлһэншэдтэ, дотоодын хархис хүсэнүүдтэ эсэргүүсэн тэмсэжэ байһан Анголын арадай үнэн зүб тэмсэлые дэмжэжэ байһан тухайдаа КПВ-гэй ЦК-гай пленум мэдүүлбэ. Тиихэдээ НРА-гай хуулита правительствые мэдэрхэ эрилгэ Венесуэлын правительствын урда табяа.

Чилиин Компартиин Генеральна секретарь Луис Корвалан ба Чилчин бусад патриодуудые, политическэ үзэл бодолойнгоо түлөө Парагвайда, Урагвайда тамалагдан хаагдажа байһан хүнүүдые шорон түрмэнүүдһээ сүлөөлхын түлөө хүдэлөөгөө шангадхаха шухала гэжэ пленум дээрэ шиидхэгдээ.

БЕЙРУТ

БУЛИМТАРАГШАДАЙ ЗЭРЛИГ МУУХАЙ ААША

ТАСС

Булимтаран эзэмдэһэн Араб газар нютагуудтахи хүн зониие Израилиин засаг захиргаан зэрлиг муухайгаар хашана, харшална, баһана.

Палестинын информационно агентствын дамжуулһанай ёһоор, Иерусалимда багахан алаабхи ба магазинуудые барижа байдаг хүнүүдтэ туйлай ехэ налог ашана. Юундэ тиигэнэб гэхэдэ магазинуудаа хаажа, хото городһоо гаража ошохыень баадхахые оролдоно бшуу. Араб хүн зоной ажаһуудаг кварталнуудай байшан гэрнүүдые Израилиин этигээдүүд үгы хэжэ, газартай жэгдэлжэрхинэ. Тиихэдээ «археологическа малталга хэнэбди» гэхэ мэтын ой ухаанда орошогүй, энеэдэтэй баримта шалтагаануудые дурдана.

«Палестиные сүлөөлхэ эмхиие дэмжэбэ» гэжэ гэмнэн, Газай райондо 35 палестин хүниие барижа хааба гээд Израилиин радио февралиин 3-да мэдээсээ.

«СПОРТЛОТОГОЙ», «СПОРТЛОТО-2-ой» ТИРАЖ

«Спортлотогой», «Спортлото-2-ой» февралиин 4-дэ үнгэргэгдэһэн табадахи тиражай дүнгүүд иимэ:

«Спортлото» — 12 (уһанай-мотоорно спорт), 14 (волейбол), 15 (уһан дээрэ бүмбэгөөр наадалга), 18 (городки), 46 (хоккей), 49 (даам);

«Спортлото-2» — 5 (бадминтон), 17 (уран һайханай гимнастика), 19 (академическэ һэлюурдэлгэ), 25 (сана-трамплин), 36 (слалом), 42 (хүндэ атлетикэ).

(ТАСС).

ЭРТЭ УРДА САГАЙ СУУРЯАН

ХҮГШЭН ХАМРОГОН ҺУРГУУЛИ

ШУЛУУША ХАЛЮУНУУД

(ТАСС).

Редакторай орлогшо М. Н. НИМАЕВ.

Манай адрес, телефонууд:

г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35, телефоны: приемная — 2-54-93, секретариат — 2-66-76, общественная приемная — 2-56-62.

Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н 02330. Заказ № 01